

SLOVENSKI NAROD

Izjava vsak dan popoldne, izven moli nedelje in praznikov. — Inserati: do 30 peti 4 2 D, do 100 vrt 50 p, večji inserati peti vsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, predklic beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravišništvo: Kraljeva ulica št. 5, pritišlje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

— Poština plačana v gotovini.

Dr. Ninčič v Parizu

Naš vnanji minister dr. Momčilo Ninčič se je odpeljal v Pariz.

O malokateri strani naše vnanje politike se je v poslednjih mesecih toliko pisalo in govorilo kot o pogajanjih, ki so se pletla med Beogradom, Rimom in Parizom. Govorilo in pisalo tem več, ker ni niti enkrat noben predstavnik naše vnanje politike porabil prilike ter povedal kaj preciznega in tehtnega o stvari, da bi se olajšala orientacija. Pri tem si seveda ne prikrivamo, da je mnogo lažje nam pisati o vnanji politiki in odnošajih do raznih držav, nego govoriti vnanjemu ministru o tem kočljivem predmetu. Saj ostane načelo javne diplomacije le — ideal, morda za vedno.

Toda desorientacija, ki vlada glede odnošajev do Italije in Francije pri nas, je vendarle že prevelika. Kar se le o tem pisalo, ni moglo seči mnogo preko običajnega uganjanja.

Da nas veže s Francijo najtesneje in iskreno prijateljstvo in zavezništvo, to ostane slejkoprej ena od osnov naše vnanje politike. Zveza med Francijo in Malo antanto ter Poljsko, ta skupina dominira še vedno v srednji Evropi; kakor tudi se poskuša doseči globlje sezgo s priložnostjo med Parizom in Berlinom in kakor je v tem pogledu Francoska pokazala spravljenost, — glede zveze s prijateljskimi državami srednje Evrope in Balkana, se ni nikdar jemala v račun kaka sprememba; zveza je tedaj globoko utemeljena in ima obilo predpogojev za trajnost.

Francosko — jugoslovenska zveza je nehoti začela dobivati protitalijansko primes, ko se je pričelo kazati vedno očitneje, da plove Mussolinijev imperijalizem v protifrancoski smeri. V tem pa se je nenadoma prihodil incident s tirolskimi Nemci, ki je v Italiji zelo povzdignil razpoloženje zoper Nemčijo, ker je prišlo konkretno do izraza v odločni negativni izjavi Italije glede priključitvenega gibanja v Avstriji. Temu incidentu je naglo sledil poset dr. Ninčiča v Rimu, ki se je splošno komentiral kot uvod v protinemško zvezo Italije in Jugoslavije.

Ali nenadoma se je situacija znova spremenila. Ninčič je o priliki ženevskega zasedanja Zveze narodov posetil tudi Pariz; brž nato pa so komentariji o protinemški jugoslovensko-italijanski zvezi utihnili. Trdilo se je, da je Jugoslavija k taki zvezi želela pritegniti tudi Francijo, česar pa v Rimu niso hoteli akceptirati. Malo pozneje je prišlo Mussolinijevo potovanje v Libijo, ki je sprožilo pravo poplavo razprav in člankov o pričlenitvi italijanskem kolonialnem imperijalizmu v severni Afriki in zapadni Aziji. Zopet se je pisalo o nasprotjih med Francijo in Italijo, ki bi mogla oživiti znova. Francosko-jugoslovensko prijateljstvo je le še zraslo v svoji ceni.

Kaj je neposreden vzrok Ninčičevega potovanja v Pariz, ve očitno samo najboljša okolica diplomatskega oddelka. V Budimpešti se je zaključil falzifikatorski proces, ki zelo zanima obe vladi, sicer direktno Francijo bolj, ali ki radi izrazito vnanje-političnih motivov, tvorečih njegovo ozadije, ni za Malo antanto skoro nič manjše važnosti. V tem pogledu bi bilo vsekakor potrebno, da se zavezniki dogovarjajo o taktiki, ki jo je uporabljati napram grofu Bethlenu. Madžarska vlada je imela nado, da se izvije izpod finančne kontrole, ki jo nad njo izvaja Zveza narodov; toda sodelovanje peštanskih državnih zavodov v ponarejalski aferi so preključeno slabo priporočilo za opustitev kontrole. V tem pogledu je sodelovanje Francije in Male antante zelo važno. Spomenica, ki jo je poslala madžarska vlada razorožitveni komisiji, je verno izpričevalo, česa nam je pričakovati od Bethlenove Madžarske.

Zadnja poročila pravijo da se med Jugoslavijo in Francijo o priliki Ninčičevega poseta podpiše posebna obrambena zavešniška pogodba, slična oai med Francijo in Českoslovaško. Če se zares sklene taka pogodba, se mora smatrati samo za formalno potrditev obstoječega stanja, zakaj že zveza med obema državama je že sedaj dovolj prisrčna in prirodna. In v taki osnovi je najboljša garancija njene trajnosti in moči.

BOLEZEN RUMUNSKEGA KRALJA

— Bukarešta, 29. maja. Rumunski kralj Ferdinand odpotoja 12. julija v Francijo na zdravljenje svoje akutne bolezni.

Politično zatišje pred novim viharjem

Radikali napovedujejo korupcijske interpelacije proti dr. Sušniku in Voji Marinkoviću. — Neodločnost Jovanovićevcev. — Radić prelomil svojo obljubo.

— Beograd, 29. maja. Danes je v skupščini monoton. Voditelji opozicije so zjutraj odpotovali v Ljubljano na protestni zbor proti korupciji. Radikali v svojem klubu živahno pripravljajo material še za druge interpelacije o korupcijskih aferah. V kratkem predloži skupščini interpelacijo proti bivšemu prometnemu ministru Antonu Sušniku in bivšemu zunanjemu ministru dr. Voji Marinkoviću.

V radikalnih krogih in v vladi samji je izzvala veliko nezadovoljstvo in ogorčenje zagrebška vest, da priredi voditelj HSS g. Stepan Radić v nedeljo zopet dva shoda v hrvatskem Zagorju v neposredni bližini Slovenije. Vest je izzvala otrsro kritiko in vznemirjenje, ker je s tem g. Radić kršil vladi g. Uzunovića dano obljubo, da ne bo prirejal nikakih političnih shodov, kar je tudi sam objavil v svojem glavnem glasilu »Domu«.

V parlamentu je vzbudilo izredno pozornost poročilo o prvi seji anketekega odbora. Ta odbor je imel danes do-

poldne sejo, na kateri si je izvolil predsedstvo. Za predsednika je bil izvoljen radikal Ilija Mihajlović s 14 glasovi proti 7 glasovom opozicije. Za Mihajlovića je glasoval poleg radikalov in radićevcev tudi član poslanskega kluba Ljube Jovanovića posl. Pera Jovanovića. Opozicijo je to presenetilo in tudi ogorčilo, ker je skupina Ljube Jovanovića pokazala, da je v parlamentu popolnoma pasivna in da Ljuba Jovanović lavira semintja. Povodom korupcijske debate so pristali Ljube Jovanovića slovesno izjavljali, da bodo skupno z opozicijo neustrašeno pobijali korupcijo in korupcijoniste, toda na prvi seji anketekega odbora so glasovali z vlado.

Za podpredsednika anketekega odbora je bil dalje izvoljen Pavle Radić in za tajnika radikal Pera Jovanovića.

Danes popoldne se sestane odbor, ki ima proučavati načrt zakona o izenajenju neposrednih davkov. Sestane se tudi nekaj drugih parlamentarnih odborov.

— 000 —

Monotona seja Narodne skupščine

Razprava in glasovanje o raznih prošnjah in pritožbah. — Drobni predlogi. — Interpelacije. — Slabo zanimanje za sejo.

— Beograd, 29. maja. Današnja plenarna seja Narodne skupščine je bila otvorena ob 10.30 dopoldne in je bila zgolj formalnega značaja ter povsem monotona. Nikjer ni bilo nikakega zanimanja za sejo. Vršilo se je glasovanje po šabloni za vse predloge, ki jih je plenum predložil odbor za prošnje in pritožbe. Po odobrenju zapisnika je vložil nujen predlog sam. dem. posl. dr. Dušan Bošković o pomoči poplavljenem v srežu Vršac. V okolici Vršaca in nad mestom samim je bil 27. t. m. velik naliv. Reke so prestopile svoje bregove in daleč naokoli poplavlje polja. Posevki so skoraj uničeni in je bilo tudi več človeških žrtev. Poginilo je tudi mnogo živine. Posl. dr. Bošković je zahteval, da zbornica prizna nujnost temu predlogu.

Finančni minister dr. Ninko Perić je izjavil, da vlada ne priznava temu predlogu nujnosti. Potrebno je popreje zbrati vse podatke o povzročenih škodi. Vlada večina je nato odklonila nujnost predloga. Proti nujnosti so glasovali tudi radićevci.

Skupščinsko predsedstvo je nato sporočilo zbornici, da so se konstituirali nekateri odbori, ki so bili od skup-

ščine izvoljeni, tako odbor za izenačenje davkov in odbor, ki ima proučavati gospodarske, trgovinske in druge pogodbe, sklenjene s kraljevino Italijo. Za predsednika odbora za izenačenje davkov je izvoljen radikal Krsto Miletić, za podpredsednika radićevac Pavle Radić.

Skupščinsko predsedstvo je dalje sporočilo, da so vložene nekatere interpelacije. Med drugimi je vložena interpelacija samostojnih demokratov na notranjega ministra radi postopanja državnega podtajnika dr. Pernarja proti mirnemu prebivalstvu v Somboru. Vložena je bila tudi interpelacija na prometnega ministra glede izredno slabe zgraditve železniške proge Topčider—Mala Krsna. Te proge že sedaj ne morejo uporabljati, čeprav je bila še le nedavno dogovorjena.

Nekateri ministri so odgovarjali na vprašanja in interpelacije narodnih poslancev, na kar je skupščina prešla na dnevni red, to je k razpravi o predlogih odbora za prošnje in pritožbe. Skupščina je sprejela vse predloge tega odbora, na kar je bila seja končana. Prihodnja v ponedeljek.

Mučna afeta v notranjem ministristvu

Spopad med državnim podtajnikom in ministrom pomočnikom

— Beograd, 29. maja. Ze dlje časa je opažati napete odnošaje med državnim podtajnikom dr. Pernarjem in pomočnikom notranjega ministra Zarkom Milanovićem. Dr. Pernar je bil zelo ogorčen proti ministrovega pomočnika, ker je opazil, da se pri njem shajajo mnogi vodilni uradniki in da pomočnik ovira nemoteno delovanje njegovo. V biroju g. Milovanovića so se baje sploh zbirali radikalnezadovoljneži, ki niso odobravalj politike g. Stepana Radića. G. dr. Pernar je najel dva detektiva, ki sta imela nalogo, voluniti, kaj se godi v pisarni ministrovega pomočnika. G. Milanović je za to volumstvo včeraj izvedel ter takoj telefoniral na mesto upravo po orožnika, ki je potem odvedel oba detektiva. O tem obvešeni dr. Pernar je bil zelo ogorčen ter je prišel k pomočniku Milovanoviću protestirat. Pri tej priliki je prišlo do ostrega prepira in medsebojnega obračunavanja. Ta incident v notranjem ministristvu je znak, kako iskreni odnošaji vladajo med obema vlado sestavljajočima skupinama.

NOVA ZMAGA DELAVSKE STRANKE V ANGLIJI

— London, 29. maja. V Hammermithu so se vršile včeraj dopolnilne volitve za poslansko zbornico. Delavska stranka je dobila 13.095 glasov, konservativci 9484 in liberalci 1974. Delavska stranka zaznamuje s temi volitvami nov uspeh.

Vladna večina in nettunske konvencije

Vlada še vedno v nejasnosti in v negotovosti radi nettunskih konvencij. — Poostritev nasprotstva med ministrom dr. Krajačem in dr. Ninčičem.

— Beograd, 29. maja. Vlada še ni rešila vprašanja trgovinske pogodbe z Italijo. Minister dr. Krajač je predložil skupščini le splošno pogodbo s konvencijami o obmejnem prometu in o veterinarskih predpisih, ne pa tudi neptunskih konvencij. Vprašanje je, ali bo sploh mogoče ratificirati trgovinsko pogodbo z Italijo brez neptunskih konvencij. Vsekakor se je v vprašanju nettunskih konvencij razmerje med ministrom trgovine in industrije dr. Krajačem ter zun. ministrom dr. Ninčičem zelo poosttrilo. Minister dr. Krajač je zavzel že svoječasno proti posameznim določbam nettunskih konvencij odločno stališče in se je takrat celo govorilo, da bo dr. Krajač zaradi tega vprašanja odstopil. Kljub temu se je posrečilo začasno odgoditi vso zadevo na ta način, da se je ratifikaciji dogovora odvzela aktualnost. Sedaj pa je to vprašanje postalo zopet aktualno in sicer tem bolj, ker je Italija že ratificirala nettunski dogovor. Zaradi tega bi morala priti ratifikacija nettunske pogodbe takoj po sprejetju trgovinske pogodbe z Avstrijo na dnevni red skupščine. Proti temu je zavzel minister trgovine dr. Krajač ponovno protivno stališče, češ da kršijo 4 nettunske konvencije suverenost naše države. Isto trdi tudi večina Radićevga po-

slanskega kluba, ki je mnenja, da italijanska ratifikacija nettunskega dogovora ni noben zadosten vzrok, da bi se moral sprejeti netizpremenjen.

V Radićevem poslanskem klubu pa ne obstoji enotno naziranje, ali naj prevzamejo radićevci odgovornost, da se zaradi tega vprašanja povzroči nova vladna kriza. Medtem ko je dr. Krajač mnenja, da morajo radićevci tudi za to ceno preprečiti ratifikacijo, je Pavle Radić mnenja, da njihov klub ne more prevzeti odgovornost za vladno krizo. Tudi v radikalni stranki ne obstoji o tej zadevi enotno naziranje. Vladni člani z zun. ministrom dr. Ninčičem na čelu so mnenja, da se nettunski dogovor ne more več izpreminjati in da se mora ratificirati v sedanjih obliki. Razmerno precejšnje število radikalnih poslancev pa je drugega mnenja, ki se strinja v naziranjem radićevskega kluba. Posledica tega je dejstvo, da vlada sedaj sploh še ni na jasnem, ali naj se izvede ratifikacija nettunskega dogovora v sedanjem trenutku. Če se postavi ratifikacija tega dogovora na dnevni red, je mogoče, da ostane vlada v manjšini. Če pa se ratifikacija odgodi na ugodnejši trenutek, bo s tem stališče zunanjega ministra dr. Ninčiča postalo precej težavno.

Avstrijske reparacije

— Dunaj, 29. marca. Te dni so bila zaključena pogajanja med jugoslovensko in avstrijsko vlado o likvidaciji vseh le neresenih vprašanj glede restitucijskih zahtev Jugoslavije napram Avstriji. Pri teh pogajanjih je prišlo do sporazuma, po katerem se Avstrija zaveže, da odstopi Jugoslaviji bomo za 250 tisoč zlatih kron, ki bodo po petih letih izplačani brez obresti. Jugoslovenska vlada se odreče ostalim zahtevam, ki jih ima po mirovni pogodbi in ki se tičejo predmetov, ki so bili med vojno odnešeni. Slična pogodba je bila sklenjena v februarju 1923, veljala pa je samo za poljedelsko orodje in sličan material.

V znesku 250 tisoč zlatih kron niso vsebovani delni zneski 210.000 in 214.000 zlatih kron, ki jih dolguje Avstrija Jugoslaviji kot odškodnino za živino. Dalje niso vsebovani zneski za vzdrževanje jugoslovenskega reparacijskega urada na Dunaju, stroški za popravilo in transport vrnjenih predmetov ter za popravilo voznega parka. Celokupna vsota preostalega dolga znaša 700.000 zlatih kron, katerih izplačilo se bo kljub 20letnemu moratoriju za reparacijska plačila izvršilo z državnimi bomi, ki bodo tekom petih let zapadli.

VOJAŠKI UPOR NA PORTUGALSKEM

— Pariz, 29. maja. »Havas« je objavila vesti iz Lisabona, po katerih se je pričelo v severnem delu Portugalske vojaško revolucionarno gibanje. Uprli sta se dve diviziji. Vlada izjavlja, da je gospodar situacija. Voditelji upora so pozvali predsednika republike, da naj imenuje parlamentarno vlado in naj pozove na posvetovanje voditelje političnih strank. Uradno poročilo ugotavlja, da je povod popoln mir. Uprla se je divizija v Pragi, ki je pozvana na pokorščino. Zvezo med javnim mestom in s severom so po mnogih krajih prekinjene. Povojnik revolucionarnih čet je izdal manifest na prebivalstvo. Vlada je odredila vse, da uduši upor.

DAVEK NA ŠOLSKA SPRICEVALA V ITALIJI

— Trst, 29. maja. Rimski in drugi listi javljajo, da se je prosvetno ministristvo odločilo sprazumno s finančnim ministristvom uvesti poseben, sicer minimalen davek na šolska spricevala osnovnih šol. — Finančni efekt tega davka bi letno znašal 25 milijonov lir, ki bi se uporabili za penzijski fond učiteljev osnovnih šol.

CIKLON V INDIJI

— Kalkuta, 29. maja. V tukajšnji provinci je divjal kratek, a silno močan ciklon, ki je napravil ogromno škodo, posebno na nasadih. Vihar je odtrgal v pristanišču sedem velikih parnikov, štiri manjše ladje pa so se potopile. V mestu je prevrnil orkan cele drevede in polomil na tisoče drogov, med njimi tudi težke železne ob električni železnici.

POŽAR V TVORNICI RENAULT

— Pariz, 29. maja. V avtomobilskih tvornicah Renault je 20.000 delavcev zopet pričelo delati. Popoldne pa je v tvornici nenadoma izbruhnil velik požar, ki je popolnoma uničil pnevmatični oddelak tvornice in zalogo tekočin.

Velik požar v Zagrebu

Vso noč je gorela usnjarna. — Škoda znaša 10—15 milijonov.

— Zagreb, 29. maja. Zagreb je danes pod vplivom velikanskega požara, ki je snoči okoli 19 izbruhnil v objektu 33. velike »Tovarne kože, delniške družbe, ki se nahaja v Novi vesi odnosno v Kožarski ulici. Tovarna poseduje ogromen kompleks in ima 51 objektov, v katerih so postavljeni stroji za predelavanje kože, odnosno za shrambo izdelane usnje, za razna olja in kemikalije. Tovarna je bila proti požaru zavarovana pri 10 domačih zavarovalnicah za znesek 10 milijonov dinarjev.

Vest o strahovitom požaru se je hipoma raznesla po vsem mestu. Požar je nastal v objektu, kjer je bilo shranjeno olje. Zavzel je takoj velik dimnzijne ter je radi svoje intenzitete povzročil nepopisno paniko in zbežnost med prebivalstvom stanujočim v bližini tovarne. Poleg požarne brambe se je gasilne akcije udeležilo tudi vojaštvo. Požar je trajal vso noč. Šele danes proti jutru se je posrečilo požar udušiti. Ostali objekti, kjer so večinoma shranjeni stroji za pogon, so ostali nedotaknjeni in bo mogoče deloma obrat v ponedeljek obnoviti. Tvornica je zaposlovala 700 delavcev in bo radi požarja začasno brez dela okrog 80 delavcev.

Celokupno škodo cenijo nad 10 do 15 milijonov dinarjev. Danes zjutraj se je pričela uradna cenitev škode.

Ljubljanski dogodki

Cerkveni tatovi, ki so nekaj časa mirovali, so zopet stopili v akcijo. Tako je te dni prebrisan uzmovič vlomil v nabiralnik stranske kapelice v Križevniški cerkvi. Odnesel je iz nabiralnika približno 150 Din gotovine. Vlomljeno je bilo v času od 22. do 26. maja.

Tudi v ostalem se zdi, da so svedrovci in vlomilci pridno na poslu. V noči od 24. na 25. tm. so se priplazili štirje mladeniči k delavnici tovarne Franzl na Privozu in odtrkali pločevinasto ploščo na oknu. Ko je služkinja Emilija M. čula ropot, je vzela luč in odšla gledat, kaj se dogaja. Lopovi pa so medtem odnesli pete in izginili v temno noč.

Na Sv. Petra cesti se je včeraj splašil konj posestnice Angele Podbovšek in se zatetel z vozom vred v hišo št. 38. Pri zatetu je konj razbil okno stranke Martje Rogelj in povzročil okoli 100 Din škode. Konj se je obično poškodoval na glavi in na nogah.

Borzna poročila

Ljubljanska borza danes ni poslovala. Zagrebška borza gnaes ni poslovala. V prostem prometu so notirali: Curli 10.9825—10.9875, Pariz 183—185, London 276.10—276.25, Newyork 56.65—56.67, Praga 168.25—168.50, Milan 2.12—2.14, Berlin 13.53, Dunaj 803.

Curli: Beograd 9.11, Pariz 16.65, Newyork 516.50, London 25.13, Praga 15.30, Milan 19.35.

Trst: Beograd 47.15—47.40, Newyork 26.70—26.85, Praga 78.75—79.50, London 130—131.

Peta žrtev naših planin?

Vladni svetnik dr. Milko Lubec je odšel pred enim tednom v Triglavsko pogorje in se do danes še ni vrnil. — Vse poročila so bile brezuspešne.

Takoj po binokosnih praznikih so se po Ljubljani razširile vesti, da je postal poleg treh žrtev v Kamniških planinah žrtev planin tudi vladni svetnik dr. Milko Lubec, ki v torek 25. t. m. ni prišel, kakor običajno v svoj urad. Pozneje se je razširila vest, ki smo jo za beležili tudi mi, da so namreč vladnega svetnika dr. Lubca internirali Italijani, ker je bil prekoraj mlajši pri Kranjski gori. Ta vest se je že pozneje izkazala za neresnično. Zadnje dneve pa so se zato širile vesti, da se je dr. Lubec ponorečil v planinah. Iz Kranjske gore je odšla v sredo v smeri proti Vršiču rešila ekspedicija, ki pa ni našla nikjer nikakih sledi za pogrešancem in se je brez uspeha vrnila v Kranjsko goro.

Včeraj ob 8. zjutraj je odšla iz Kranjske gore 10členska ekspedicija ljubljanskih Skalašev. Odšli so v smeri proti Vršiču in Prisojniku.

Kakor nam iz Kranjske gore danes javljajo, se je svetnik dr. Lubec informiral pri poznalcih planin, če je Jalovec dostopen. Informiral se je tudi, kakšne so razmere na Vršiču. Mogoče je, da je z Vršiča krenil čez Vrata in pod Mojstrovko na Slemo. Tu je še mnogo snega. Ker je bil vladni svetnik dober fotograf, se je zanimal zlasti za zimске slike planin.

Po Ljubljani so se danes v prvih dopoldanskih urah raznesle vesti, da so vladnega svetnika dr. Lubca že našli ponorečenega v planinah. Ta vest ni bila točna. Po poročilu iz Kranjske gore se skalaška ekspedicija še ni povrnila in tudi še ni nikakih vest, da bi kje našli pogrešanca.

Z druge strani nam poročajo: Vladni svetnik dr. Lubec, referent za obrtno šolstvo pri vel. županu v Ljubljani, je odšel v petek ob 14.45 iz Ljubljane v Kranjsko goro, da napravi izlet na Vršič in odtod pri ugodnem vremenu turo na Prisojnik. Bil je sam in kot fotograf-lamater opremljen s fotografskim aparatom. Vrniti bi se imel v ponedeljek zvečer. Ker ga v sredo dopoldne še ni bilo nazaj, je bila rodbina v velikih skrbih in je podvzela vse korake, da zve od binokosnih izletnikov, kje so dr. Lubca nazadnje videli. Vse povpraševanje, tudi pri SPD in turistovskem klubu »Skalaš«, je pa bilo zaman, niti eden množičnih ljubljanskih izletnikov in znanec dr. Lubca se ni spominjal, da bi ga videl podpisane v turistovskih knjigah v koči na Gozdu odtodno v Erjavčevi koči. Tudi ga ni nihče videl ali zvedel, da bi kak turist napravil na binokosni ponedeljek turo na Prisojnik.

Ker ni do danes o dr. Lubcu nobene vesti, je le dvojno mogoče: ali so ga pri fotografiranju ali prekoračenju meje zajeli Italijani ter ga odvabili, kakor že svojčas v par slučajih, in tržaške zapore, ali pa je Lubec v istini napravil nameravano turo na Prisojnik in se je pri tem ponorečil. Tura na Prisojnik je tudi v poletnem času opasna, sedaj pa jo je že zaradi plazov in zledenelih potov odločno odsvetovati.

Svak dr. Lubca, g. rač. nadsvetnik Skalar, je dal našemu poročevalcu sledeča pojasnila:

V sredo dopoldne sem zvedel, da pogrešajo dr. Lubca. Takoj sem stopil v stik z merodajnimi faktori ter sem našel tako pri naših planinskih organizacijah, kakor tudi pri tukajšnjih telefonskih centrali ter italijanskem konzulatu polno podporo. Šlo nam je predvsem za to, da ugotovimo, ali je sel dr. Lubec v isti na Vršič, ali pa je med potjo načrt spremenil. Vsa naša poročila so bila negativna. Nihče ga ni videl, pa tudi podpisani ni bil v nobeni turistovskih knjig. Odločil sem se tedaj, da se odpravim v Kranjsko goro poizvedovat po pogrešanem. Medtem sem telefoniral g. poštarju Ambrožiču v Mojstrani, da tamkaj poizve, jedi Lubec prenočil event. v Mojstrani, spremenivši svoj prvotni načrt in hoteč na Triglav. O svojem prihodu sem tudi obvestil g. župana in predsednika podružnice SPD v Kranjski gori, Lavtžarja s prošnjo, da do mojega prihoda s popoldanskim vlakom vrši potrebne poizvedbe. Gospod Ambrožič me je čakal pri vlakih s

poročilom, da dr. Lubca v Mojstrani ni bilo.

V Kranjski gori so mi šli vsi z županom in predstavnikom turistovskega kluba »Skalaš«, g. Klotfutarjem na čelu ljubljanskega roko ter smo se domenili, da bomo skupaj najprej pri pastirjih in v koči na Gozdu ugotovili, če je kdo Lubca videl, kakaj tudi v Kranjski gori so bile tozadevne poizvedbe negativne. Ob 18.30 sva odšla s vodnikom p. d. Rebenikom proti Vršiču ter som pri pastirju v Klineu zasledil prvo, sicer negotovo sled. Izjavil je, da je videl v potki, ko je bil proti sedmi uri zvečer na poti v Kranjsko goro, turist, katerega opis se ujema z mojim svakom. Bil je sam in ni imel mnogo sboj. V koči na Gozdu, kamor sva prispela ob 19.45, sva zvedela od oskrbnice, da je odšla s tovarnišico v petek predno se je zmrznilo v Kranjsko goro po proviziji. Srečali nista nikogar. Vrnivši se v soboto zjutraj v koč, je medtem nekdo ušel v koč, skozi okno ter v koč tudi prenočil. Da bi bil to dr. Lubec, ne verjamem, ter se mi zdi verjetneje, da je prenočil v Erjavčevi koči, v katero je bilo (po izjavi oskrbnice) vloženo že v četrtek.

Z vodnikom sva hotela še naprej, da zveza event. pri italijanskih finančnih stražnikih kaj o dr. Lubcu, ker nama pa je oskrbnica povedala, da se vračajo italijanski finančarji ponoči v Trento in ker Erjavčeva koč še ni oskrbovana, sva se vrnila v Kranjsko goro, da s tamkajšnjimi faktori dogovorim, kaj ukreniti z ozirom na to, da tudi v koči na Gozdu nisva dobila o Lubcu nobenih podatkov.

Mnenje kranjskogorskih turistov je, da ni izključeno, da je bil dr. Lubec event. pri fotografiranju od Italijanov ujet, ali pa da se je v plaz ali snegu in ledu ponorečil. Priporočiti pa moram, da je bila vest v »Slovenskem Narodu« žal preuranjena ter se Italijanom v tem trenutku ne more delati nobenih očitkov, da se ne drže pogodbe, delajoč stitnosti turistom. Nasprotno moram ugotoviti, da je g. gen. konzul takoj, ko sem mu sporočil domnevo, da je dr. Lubec ujet, obljubil nemudoma vse ukreniti, ako dobi od g. velikega župana uradno poročilo. Poročilo — bilo po g. dr. Marnu takoj na pravi način nemudoma dostavljeno g. gen. konzulu, ki je na podlagi dobrih podatkov brzojavil oblastim na Gorškem, da Lubca takoj izpušče.

Danes (v petek) dopoldne mi je telefoniral g. Klotfutar, da dr. Lubca v Trentu ni bilo in da jo zjavah italijanskih karabinerjev in finančnih stražnikov ni bil aretiran. Ostane tedaj, žal, le možnost, da se je v isti ponedeljek na Prisojniku ali Mojstrovki, ki k čemur pripominjam, da izsledili iz Kranjske gore na Prisojniku niso našli nobenih sledi, naš pa so na Mojstrovki doglali, da je tam nekdo hodil. Po mnenju g. Klotfutarja ni izključeno, da je Lubec poskusil turo na Jalovec od Mojstrovke sem. — V svrhu izsleditve dr. Lubca je odšla danes (v petek) iz Ljubljane ekspedicija »Skalašev«.

Pred volitvami poljskega prezidenta

Parlamentarni klub poljske ljudske stranke Piast je sprejel na zadnji seji resolucijo, v kateri izjavlja, da so vsi ministri bivše vlade na čelu z ministrskim predsednikom Witosom storili svojo dolžnost s tem, da so nastopili v obrambo demokracije in zakonitosti. Bivšemu prezidentu Wojciechowskemu izreka klub zahvalo za njegovo stališče. Stranka priznava, da je treba ustavo in volilni red spremeniti ter ugotoviti, da je vzrok nezadovoljstva v državi gospodarska in finančna kriza. Ta kriza se da odstraniti z uravnoteženjem državnega proračuna in energičnim nastopom proti kakoršnikoli inflaciji. Stranka ni vzela na znanje Witosove demisije, temveč mu izreka popolno zaupnico. Tudi sejmiskemu maršalu Rataju izreka zahvalo zato, da je tako spretno pomiril razburjene duhove.

Notranji minister Młodzianowski je izjavil, da nova vlada še ni imela časa razpravljati o narodnih manjšinah. Manjšinska politika mora biti iskrena in jasna. Čim prej je treba ustreči gospodarskim zahtevam manjšin, osobito pa paziti na to, da pri agrarni reformi ne bodo oškodovani kmetje. Ministrski predsednik Bartel je sprejel v četrtek predsednika židovskega kluba Harglasa in Farbsteina ter jima obljubil, da

bo vlada vedno upoštevala interese židovskega prebivalstva.

Predsedstvo ljudske stranke je pozvalo vse poslance in senatorje, naj se polnoobsežno udeležijo seje Narodne skupščine, na kateri se bodo vršile v ponedeljek volitve novega predsednika. Parlamentarni klub ljudske stranke je pozval vse člane, naj brezpogojno solidarno glasujejo za čimprej kandidata meščanske stranke. Ljudska stranka Piast ostane torej enotna in če ne bodo gasovili za Pilsudskega poslanci narodne delavske stranke, bo kandidatura Pilsudskega zel, problematična.

Ivan Avenik umrl

V Zupazah pri Begunjah je včeraj 29. maja preminul pomočnik direktorja Poštnih hranilnic, podružnice v Ljubljani, g. Ivan Avenik. Že delj časa je bolehal na žledodnem raku. Meseca decembra, ko se mu je bolezen poslabšala, se je podvrnil operaciji, ki jo je srečno preživel. Nato je odšel na daljši bolezenski dopust v rojstni kraj Zupaz pri Begunjah. Tudi gorenjski zrak njegovega rojstnega kraja ni mogel zaustaviti napredovanja bolezni, tako da je včeraj preminul.

Pokojni se je rodil 22. junija 1852. Po končani srednji šoli je odšel na dunajsko univerzo, kjer se je vpisal na filozofski fakulteti. Nato je prestopil v državno službo pri dunajski Poštni hranilnici, kjer je ostal do prevrata.

Po prevratu se je vrnil s štabom domovini zvestih uradnikov v Ljubljano, kjer je pomagal organizirati na najmodernejši podlagi čekovni urad, sedanjemu podružnično Poštno hranilnico v Ljubljani. S tem delom si je stekel velike zasluge za pošto in upravo.

Med uradništvom je užival neobičajno tople simpatije. Bil je mirnega, koncilijantnega značaja, tihe narave, dober prijatelj in blag predstojnik. Pogreb blagopokojnega bo jutri, v nedeljo, 30. maja z Zupaz št. 2 na pokopališče v Begunje.

Zasluznemu možu večnaja pamjat!

Sport

Prekinjenje sportnih odnošajev z Italijo

Radi incidenta na tekmah Juventus-Građanski v Zagrebu je prišlo, kakor znano, do precej napetega razmerja med našim savezom in italijansko nogometno federacijo. Toda odločen nastop našega saveza, ki je krivce kaznoval eksperimentalno in tudi napram italijanski federaciji zavzel povsem korektno stališče, je prečel možnost, da se spor mirno poravnava. Italijanska federacija si je pridržala definitivno odločitev za plenarni sejo, ki se je vršila te dni. Na podlagi sklepa te seje je prejel sedaj naš savez pismeno obvestilo, da italijanska federacija ne smatra danega oproščenja za zadostno in da prekinitva z nami nadaljnje sportne zveze. Pismo je pisano v zelo nevljudni obliki.

Naš Savez je storil vse, kar je v takih razmerah bilo na mestu. Krivce je kaznoval, valj poltela, igralci pa, ki so povzročili incident, so bili kaznovani z 2-letno zabrano igranja. Nadalje je savez takoj po incidentu izjavil italijanskemu konzulu ter federaciji v Turinu svoje obžalovanje. Več se ni moglo storiti. Italijani so vse to odbili. Menimo, da s tem ni zadana našemu sportu bogvekaka nesreča in da bo še prišel čas, ko bodo Italijani sami iskali stikov z jugoslovenskimi sportniki.

Na mestu je, da pri tej priliki opozorimo javnost na incident, ki se je dogodil lani o priliki gostovanja naše reprezentance v Padovi, kjer je podlegla z malenkostno diferenco 2:1. Na banketu so italijanski reprezentanti zavzeli napram našim delegatom skrajno žaljivo stališče ter govorili o našem narodu in nogometu, kakor o inferjornih divjakih. Naši delegati so molčali in so imeli to zadoščenje, da so se jim po banketu umirjeješi italijanski sportniki oprostili, češ da ni resno jemati tirad in fraz fašistovskih funkcijonarjev. Mi smo molčali kot pametnejši, danes pa lahko vidimo naša javnost, kam vodi fašistovska premetoš, ki se je žal polastila tudi sportnikov.

Darujte za sokolski Tabor!

Finalna tekma za prvenstvo Slovenije

Ilirija — Rapid (Maribor).

Jutri ob 17. se vrši na igrišču SK Ilirije finalna tekma za prvenstvo Slovenije med mariborskim Rapidom in dosedanjim prvakom Ilirijo. Tekma obeta biti zanimiva, saj je znano, da je Rapid precej resen nasprotnik. V jeseni je napram Iliriji dosegel rezultat 7:4 za Ilirijo. Rapid nastopi v sledeči postavi: Dolinšek, Koschell, Bann, Pernath I., Frangesch, Löschnigg, Pernath II., Wenko I., Tergletz, Löschnigg V.

— »Slovenski sport«. Izšla je 13. številka »Slovenskega sporta«. Uvodoma priložuje lep članek o sokolskem uspehu v Lyonu. Razpisane so nadalje nogometne tekme za Gospodarski pokal, ki ga daruje SK Ilirija. Tekme se bodo vršile v korist Jugoslovske Maticice. Sledje poročila o zadnjih nogometnih, hazenskih in drugih prireditvah ter razni prispevki. »Slov. Sport« se naračajo: Ljubljana, Rimska 10/1 in stane četrtletno 20 Din.

— »Stefeta za pokal g. Schwaba«. Kakor znano, je daroval ugledni ljubljanski trgovec g. Drago Schwab krasen in dragocen pokal za stafeto, ki se teče vsako leto v maju. Pokal si pripori stafeta, ki zmaga petkrat zaporedoma ali sedemkrat v presledkih. Jutri, v nedeljo, ob 11.30 se vrši prva tekma za dragoceni pokal. Start in cilj sta na Aleksandrovi cesti, proga pa gre po Aleksandrovi in Dunajski cesti ter Gajevi in Gledališki ulici. Teče se petkrat v tem četverkotniku, tako da vsak gledalec s svojega mesta lahko vidi vsakega posameznega tekmovalca.

— »Ilirija : Hermes«. Namesto odgovoda, ne pokalne tekme Ilirija : Jadran se vrši danes, v soboto ob 18.15 na igrišču Ilirije prijateljska tekma Ilirija : Hermes.

— »SK Ilirija nogometna sekcija«. Danes v soboto ob 20.30 važen sestanek igrarjev I. in II. skupine v restavraciji »Novi svet«, Gospodarska c. 3, Prešernova soba (levo). Potrebna polnoštevilna udeležba! — Načelnik.

— »Bolgarska reprezentanca v Zagrebu«. Včeraj je dospela v Zagreb bolgarska nogometna reprezentanca v spremstvu funkcionarjev in posl. Stateva. Na kolodvoru je bolgarsko reprezentanco pozdravil predsednik JNS g. dr. Lipovčak. Bolgarska reprezentanca stanuje v hotelu »Esplanade«. — Bolgarji nastopijo v postavi: Andrejev (Slavija), Petrov (S), Jankov (Levski), Čumbar (S), Manolov (S), Nikiforov (L), Stajkov (S), Stojanov I (S), Stojanov II (S), Maznikov (L), Pančev (L). Na igrišču bo svirala vojaška godba. Mesto Vrabčica igra v jugoslov. moštvo kot branilec Remec.

— »Kolesarstvo in motociklistično društvo »Sava« v Ljubljani priredi v nedeljo 6. junija izlet v St. Vid. Vrši se društvena dirka na progi St. Vid-Kranj in nazaj; prijave dirkačev se že sprejemajo. Zbirališče na Sv. Jakoba trgu ob ½ 2. uri popoldne. 571/n

— »Avstrijski sport in židje«. Solnograška pokrajinska smučarska zveza, ki šteje okoli 2000 članov, je na nedeljskem izrednem obnem zboru razpravljala vprašanje, kako stališče naj zavzame napram zahtevi mednarodnega smučarskega kongresa glede črtanja takozvanega »arijskega paragrafa«. Smučarska zveza se je soglasno izjavila, da vztraja načeloma pri tem paragrafu, ki doleča, da židje ne morejo biti člani solnograške smučarske zveze. Občni zbor je sprejel ta sklep, čeprav si je v svesti, da lahko izgubi pravico startanja pri mednarodnih smučarskih prireditvah, in računa obenem z eventualno izključitvijo iz mednarodne smučarske zveze. Solnograščani pozivajo ostala nemška sportna društva, da jih podpirajo in da tudi ona eventualno izstopijo iz mednarodnih sportnih zvez.

Čajanka!

Zahtevajte povsod najzidatnejše čajne mešanice »CAJANKA«. — Glavna zaloga pri tvrdki Fran Kovač v Ljubljani, Hrenova ulica 19. 1412

Beležnica

KOLENDAR.

Danes: Sobota, 29. maja 1926; katoličani: Veljiko, Dana; pravoslavni: 16. maja; Jevrem, Teodor; muslimani: 17. zilaida 1344; židje: sivana 5686.

Jutri: Nedelja, 30. maja 1926; katoličani: Sv. Trojica, Milica; pravoslavni: 17. maja; Andrija; muslimani: 18. zilaida 1344; židje: 17. sivana 5686.

DANASNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama »Jakob Ruda« opera »Večni mornar«.

Kino Matica: »Medeni tedni v zraku«; Ljubljanski dvor: »Charly Chaplin kot vojnik«; Kino Ideal: »Velika oficirska tragedija (Pepehnica)«.

Sprejem zmagovite sokolske vrste na Glavnem kolodvoru ob 16. Pozdravni večer v Zvezdi ob 20.

Ilirija : Hermes. prijateljska tekma, igrišče Ilirije, ob 18.15.

JUTRIŠNJE PRIREDITVE.

Gledališče: drama zaprta, opera »Grofica Marica«.

Kino Matica: »Medeni tedni v zraku«; Ljubljanski dvor: »Charly Chaplin kot vojnik«; Kino Ideal: »Velika oficirska tragedija (Pepehnica)«.

Nastop lyonske sokolske vrste na telovadnici v Tivoliju ob 10.

Stafetni tek za Schwabov pokal na Aleksandrovi cesti okoli palače Kreditne banke ob 11.30.

Mladinski dan Jugoslovske Maticice ob 9.30 akademije v gledališču in v Kinu Matici, ob 11.30 obhod po mestu.

Finala za nogometno prvenstvo Slovenije SK Ilirija : SD Rapid, igrišče Ilirije ob 17.

DEZURNE LEKARNE.

Sobota in nedelja: Trnkoczy Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta.

Solnce zaide danes ob 19.36, vziide jutri ob 4.18 in zaide ob 19.37.

Mesec vziide danes ob 21.49 in zaide jutri ob 5.57.

VLAKI PRIHAJAJO V LJUBLJANO.

Z Gorenjskega ob 7.27, 8.45 (brzi), 8.58 (gor. kol.), 11.35, 16.38, 18.48, 21.05, 22.10 (ob nedeljah in praznikih).

Iz Kamnika ob 6.46, 13.05, 17.35, 21.40 (ob nedeljah in praznikih).

Z Dolenskega ob 6.02, 7.38, 10.27, 14.35, 20.40.

Z Rakoka ob 0.13, (brzi), 0.48 (brzi), 1.18 (ekspres), 5.55 (brzi), 7.20, 10.40, 11.52 (brzi), 16.16 (brzi), 18.43, 22.38.

Z Zidanega mosta ob 3.25, 3.35 (ekspres), 4.11 (brzi), 4.42 (brzi), 7.32, 9.57, 11.06 (brzi), 13.53, 17.12 (brzi), 18.03, 21.00 (brzi), 21.46.

Z Vrhnik ob 6.27, 10.00, 17.30, 20.55 (ob nedeljah in praznikih).

Poljski general Haller, ki je po zmagi Pilsudskega v znak protesta izstopil iz armade.

Velicim razkojja in sijaja:

STRAST

LILIAN HARVEY

v glavni vlogi srčkana: vsem dobro znana krasotica iz imenitne veseloigle »Ljubimkanje v garniziji«.

Jack London:

Roman treh src

— Prav pravite! — je zamrmral. — Bahal sem se. Voda mi teče v grlo in še en pritisk, pa bo vse izgubljeno. Vendar pa ne utonem, če mi priskočite na pomoč vi, ki igrate na borzi odločilno vlogo. Treba je le, da se spomnite mojega očeta in rešite njegovega sina. Saj se gotovo spominjate, da vas je na smrtni postelji prosil, da me v nevarnosti ne zapustite. Če mi priskočite na pomoč...

Tisti hip je pokazal volk Wall Streeta svoje zobe. Ozrl se je na portret Richarda Henry Morgana in vprašal:

— Kaj misliš, čemu sem imel dolga leta ta portret tu v kabinetu?

Francis je povesil glavo, kakor da hoče reči, da je edini vzrok staro in preizkušeno prijateljstvo.

— No, le ugrbij, — se je nasmehnil Regan.

Francis je v zadregi odkimal z glavo.

— Da bi ga nikoli ne pozabil, — je spregovoril Regan. — In res ga nisem pozabil niti za hip. Ali si kdaj slišal o aferi Cosmopolitan Railways Mergers? Nu, torej, stari Richard Henry Morgan mi je takrat pošteno zagodel. In lahko mi verjameš, da me je temeljito premislil. Bil je pa preveč pre-

120

meten, da bi mu mogel do živga. Hotel sem se revanžirati, pa ni šlo. In tako je visel njegov portret tu, jaz sem pa sedel, gledal in čakal. In zdaj je prišel čas. Dolgo sem čakal, pa sem vendar le dočkal. Edina želja se mi je izpolnila. Težko bi se bil ločil od sveta, če bi ne bil dosegel svojega cilja.

— Pa vendar ne mislite reči? — je vprašal Francis mirno.

— Seveda, uganil si, — je zarental Regan.

— Težko sem pričakoval in sanjal o tem dnevu. In zdaj je napočil. Zdaj sem postavil fantiča tja, kamor spada.

Skodoželjno se je ozrl na portret in nadaljeval:

— In če se stari gentleman po vsem tem ne obrne v grobu...

Francis je skočil pokoncu in radovedno premeril svojega sovražnika.

— Ne, — je dejal kakor da odgovarja na svoje misli. — Ni vredno, da bi si smazal robot!

— O čem pa govorim? — je vprašal Regan.

— Misli! sem vas udariti, — je odgovoril Francis zaničljivo. — Saj bi vas lahko zgrabil za vrat in zadušil. Nikar si ne domisljate, da ste res volk. Čisto navaden pes st, ki napade in ugrizne človeka zahrbtno. Svarili so me, da ste sposobni za take podlosti — pa nisem mogel verjeti. Prišel sem k vam, da se prepričam na lastne oči. Zdaj

vem, da so imeli prijatelji prav. Vse, kar so mi povedali o vas, se točno ujema. Nu, zdaj je pa čas, da grem! Tu diši kakor v lisičjem brlogu. Tu smrdi.

Umolknil je, stopil k vratom in se ozrl. Ni se mu posrečilo spraviti Regana iz ravnotežja.

— Kaj pa nameravaš početi? — je vprašal Regan ironično.

— Če mi dovolite telefonirati borznemu agentu, lahko takoj izveste, kakšne namene imam, — je odgovoril Francis.

— Prosim, prosim, dragi dečko, — je dejal Regan. Naenkrat je pa postal nezaupljiv. — Sicer bo pa najbolje, če ga pokličem sam.

In šele ko se je prepračil, da je Bascom res pri telefonu, je hroščil skušalo Francisu.

— Prav ste imeli, — je dejal Francis Bascomu.

— Vse, kar ste mi povedali o Reganu, je res. Pa ne smete to, slišate podlost in zahrbtnost je še večja. Držite se točno mojih navodil. Potisniva ga tja, kamor sva ga hotela in kamor spada, dasi staremu ljubku slišnik ne gre v glavo, da bi mogel igrati lahki. Mož namreč misli, da me je že popolnoma umaknil...

Francis je umolknil, da si izmisli, kako končati to duhovito bahavost, nato je pa nadaljeval:

— Povem vam nekaj, česar še ne veste. Regan je namreč tisti, ki je zasnoval in vodil kampanjo proti meni. Zdaj torej veste, koga bova s to

afero vred pokopala.

Bascom mu je nekaj odgovoril, nakar je Francis obesil slušalo.

— Vidite, dragi moj, — je spregovoril in znova prijel za kľjučko, — vodili ste borbo proti meni tako spretno in previdno, da z agentom res nisva vedela, kdo tiči za to kampanjo. Za vraga, Regan! Saj sva hotela z Bascomom parirati deseterkrat močnejšemu sovražniku kot ste vi. Ker je pa kampanja izključno delo vaših rok, bova tem lažje opravila. Z Bascomom sva se že pripravljala na skok, zdaj pa vidim, da bo treba samo prestopiti. Jutri ob tem času bodo tu v vaši pisarni nekoga pokopali in vi boste igrali pri tem pogrebu vlogo mrljica. Vi boste truplo — in zelo čedno finančno truplo nastane iz vas, ko bodo moji računi z vami končani.

— Popolna kopija Richarda Henry Morgana! — se je nasmehnil volk Wall Streeta. — Bože moj, kako imenitno se je znal pobahati, kadar je bilo treba!

— Skoda, da vas ni pokopal že moj oče in da je prepuštil meni ta neprijetni posel, — se je revanžiral Francis Reganu za slovo.

— In vse stroške za pogreb ti je tudi prepuštil, — se je odrezal Regan. — Ta reč bo zelo draga in nikar ne misli, da se konča s pogrebom v tem kabinetu.

Lyonskim vitezom

Vračate se, junaki lyonski, z vencem zmage in slavi,
da položite ga v hram ljubezni do rodne grude,
do zemlje domače, ki zre s ponosom na vas,
na zmagovite Sokole na Sokoli.

Kdo ste, bratje, da vaše ime gre daleč v svet,
da ni več tujca, ki bi vas ne poznal?
Mar ni več Triglav, Snežnik ali Nanos mejnik
ki nam zapira pogled onstran meja?

Nel Zdaj poje nad vsemi mejniki veliki zvoni;
slovensko ime zdaj ni več španska ves,
zdaj gre od vzhoda do zapada glas:
Lyon, Lyon, Lyon...

Da, Lyon. Tam bili težak ste boj za slavo,
za čast in ponos, za ugled domovine;
tam spletali ste ji venec, vi vrli sinovi,
da okrasite z njim njeno glavo.

In domovina ga sprejme iz vaših rok
kot sprejme mati najdražje darilo sina.
Pokloni se vam kot se zna samo domovina,
ki je rodila vas, lyonske junake.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

DRAMA.

Sobota, 29. maja: »Jakob Ruda«. A.
Nedelja, 30. maja: Zaprtlo.
Ponedeljek, 31. maja: »John Gabriel Bork-
man«. D.

OPERA.

Sobota, 29. maja: »Večni mornar«. F.
Nedelja, 30. maja: Ob 15. uri »Grofica Ma-
rica«. Izven. Ljudska predstava po zniž-
nih cenah.
Ponedeljek, 31. maja: Zaprtlo.

Gledališki pregled

V Parizu igrajo zopet Pirandello in sicer
kar na dveh odrih. Pitojev igra v svojem
»Téâtre des Arts« »Come ci ou comme ça«.
Gledališče »Atelier« pa igra »Tout pour le
meux« z znanim Dullinom v naslovni vlo-
gi. — Diagilev se s svojim baletom v Pa-
rizu ni imel sreče. V »Théâtre Sarah-Bern-
hard« je proizvajal balet »Romeo in Julija«,
ki je, kakor sam pravi, »nadrealističen«.
balet. Muziko je zložil Const Lambert. Sce-
nerija je bila zelo nadrealistična: krogi,
kocke in piramide. Plesalci so bili v delav-
skih pižamah. Nastal je skandal, da je mo-
rala policija napraviti red. —

Londonski listi poročajo, da je karme-
ličanka nekakega južnoafriškega samostana
izstopila iz reda in se posvetila gledališču.
Senzacionalna dama bo nastopala pod ime-
nom Miss Mercia Grigori.

Weimarska opera je imela premiero
»Hypatia«, pri kateri je bil navzoč tudi
avtor, Raffaele Caetani. —

Angleški pisatelj John Galsworthy je
prišel s svojo soprogo v Prago kot gost
tamošnjega Pen-kluba (poetice, esejisti, no-
velisti). Pozdravil ga je dr. K. Čapek, pre-
zident Masaryk pa ga je povabil v Lang.
Pesnik je v razgovoru rekel med drugim,
da njegove »Družbe« (Londonski) ni mogoče
uspešno igrati na kakem češkem ali nem-
škem odru, ker delo slika specialno angle-
ške razmere. — Zadnje praške operne pre-
miere so bile: »Otokar Zich« (Preloženo: in
balet »Salade« od Dar. M. Janda. — Ukra-
jinsko gledališče »Prosvita« v Užhorodu
prav lepo napreduje. Ustanovljeno je leta
1921 in ima že mnogo podružnic po deželi.

V Varšavi so imeli v resnih časih dr-
žavljanske vojne na repertoarju same ve-
seloigre. Komedia mladega E. Erbena
»Angre« ni imela toliko uspeha kot Z. Ka-
večka »Ludzie tymczasowi«. Lep uspeh
pa je imel igralec W. Rapacki s svojo
veseloigro »Papa se ženi«, ki se močno
naslanja na francoskega »Papana« in nima
drugačnega namena kot zabavati ljudi. To je
včasih tudi več vredno kot marsikaj li-
terarnega puščoba. Igrajo pa v Varšavi še
Langerjevo »Kamelo« in Rivierosevega
»Kralja Dagoberta«.

Brajlavsko gledališče bo igralo Božo
Lovričev dramo »Dedič«.

Dunaj je seveda tudi proslavil navzoč-
nost Galsworthya. Kar na treh teatrirh so
ga igrali: Modernes Theater »Pragozde«, Jo-
sefski teater »Družba«, državno gledališče pa
»Okna«. — Reinhardt bo prihodnje leto
igral Langerjevo »Periferijo« z Emilom
Deutschem v naslovni vlogi. — V Carl-
Theatru gostuje znana moskovska židovska
trupa »Habima« z Anskijevim »Dybukom«.
— Volksopera je pela pod vodstvom R.
Hegera »Carmen« v prid delavstvu. Peli
so sami odlični gostje: Carmen — Ruth
Townsend (Opera Monte Carlo), Don José
— R. Kubla (Nar. gled. Praga), Escamillo
— naš rojak Milan Petrovič (Opera Mon-
te Carlo). —

Split bo praznoval 25 letnico Milana
Begovića s slavnostno predstavo njegovega
»Božjega človeka«.

Osješka uprava je pozvala L. Illiča (L.
Illinga) na gostovanje.

V Sarajevu gostuje zagrebški prvak J.
Papić kot »Jago« in kot »Jankel Šepševič«
(Schalom Asch »Bož osvete«).

V Beogradu bo gostovala Marija Strozzi
v »Smrti majke Jugovica«. Naslovno vlo-
go bo tragičinja igrala na povabilo dru-
štva »Srbska žena«, ki praznuje letos svojo
50 letnico. — Sicer pa je beografski reper-
toar: Manon (z Rijavcem), Figarova svat-
ba, Rigoletto, Vesele žene windsorske,
Faust, Pegica, Osmo žena, V zatišju itd.

V Zagrebu so na novo zasedli Safran-
ekovo »Hasanaginico«, v kateri sta se od-
likovala kot Hasanaginica g. Radobojeva
in kot Pinterovič-beg g. Čvečič. Tudi Safran-
ekov balet »Figurine« je imel lep uspeh.
Zagrebški repertoar ne kaže nobenih nova-
tet. Obetajo ga novosti. »Boem pes«, dra-

ma Ahmeda Muradbegovića, Pirandellov
Henrik IV., Bruno veseloigra »Inženjer«,
Straussova opereta »Terezina«, »Grofica
Marica« z Ančko Mitrovičevom v naslovni
vlogi in opera »Rusalka« z Zikovo v glav-
ni vlogi. — Intendant dr. Benešić je po-
setil radiopostajo in izjavil, da bo dovolil,
da bodo potom radija prenašali zagrebške
operne prireditve po vsej deželi. Ves narod
plačuje gledališče, naj ga tedaj tudi uživa.

Marijorska opera je ponovila »Tosco«
in »Grofica Marica«, drama pa »Marijo
Stuart« in »Satana v ženski«.

Ljubljanska sezona se bliža koncu. Igrali
bodo še kakih 14 dni. Novitet najbrže ne bo
več. Prihodnji teden bo gostovala gđc. De-
beljakova kot »Vivie« v »Obrti go Warren«.

Na »dan ruske kulture« bo igrala gospa
Nablocka z g. Osipovičem v rusčin. Čeho-
vega »Medveda«.

Novе revije

Majska številka »LJUBLJANSKEGA
ZVONA« se je malo zakasnila in je izšla se-
le ta teden. Posvečena je deloma Ivanu
Cankarju ob 50 letnici rojstva. Splošno po-
zornost bodo brez dvoma vzbudile Cankar-
jeve glose k »Zgodbam« in odlomki iz nje-
govih pisem Anici Luštnovi. Zlasti ti nam
kažejo pesnika v tako plastični luči, kakor
bi ga ne mogli naslikati najboljši literarni
kritik ali zgodovinar. Cankarju sta posve-
čena tudi dva sestavka dr. Laha in Frana
Albrehta ter dve notici v Kroniki. —
Poleg tega prinaša številka seveda tudi ob-
liko drugega gradiva, med katerim opozar-
jamo zlasti na novelo VI. Levstika »Hilarij
Pernat« ter na pesnico ravnokar umrlega
Srečka Kosovega »Prerogovje«. »Ljubljans-
ki Zvon« ne sme manjkati v nobeni naši
inteligentni rodbini! Sai je naša najboljša
literarna revija. Na leto Stane 120 Din, na-
roča se pa pri Tiskovni zadrugi. Ljubljana,
Prešernova ul. 54.

Kakor smo že omenili, je začela v Pra-
gi pod imenom »RAZGLEDE« izhajati nova
slovenska revija, ki je docela svojevrstna
ter spominja po svoji obliki in vsebini na
nekdanjo »Vesno«, samo da je bolj vse-
stranska. Obravnava vse panose sodobnega
družabnega življenja od gledališča in li-
terature do mode, filma in sporta. Izdaja jo
skupina v Pragi živečih slovenskih litera-
tov in umetnikov, seveda s sodelovanjem
priateljev iz domovine. Ako bo revija vzdr-
žal glede opreme na nivoju I. številke in
se vsebinsko še izpopolnila, jo bomo lahko
veseli. Prinaša celo serijo brezhbitnih ilu-
stracij, zlasti portretov naših umetnic in
umetnikov (Vika Podkorska, Danilo, Nin-
čič, Irma Polakova, Rogoz, Peček, Pregar-
in Pregarčeva, Šest. Vikec, Wisiakova itd.)
skupno nad 40 slik. Praški naslov »Razgle-
da« je: Praha IV. Strahov 126. Ljubljanski
pa: Ljubljana, Krizevniška ul. 1-1. Celot-
na naročnina 160 Din, kar za luksurično
opremo ni preveč. Priporočamo revijo
vsem, ki zmorejo naročnino, zlasti pa na-
šim kavarnam.

Zagrebška družabna revija »SVIJET«
se opira malo preveč na znane nemške
zorke (Elegante Welt, Dame, Sport im
Bild), a prinaša vendar tudi mnogo našega
domačega. Opremljena je prav salonsko,
razkošno z večbarvnimi slikami. Prvovrst-
na je posebna osemstranska priloga ilu-
stracij v bakrotisku. »Svijet« izhaja tedensko;
posamezna številka velja 6 Din. Uprava je
v Zagrebu, Preradovičev trg 9. Tudi na to
lepo publikacijo opozarjamo zlasti kavarne;
njihovi gostje se ne bodo pritoževali, ako
z njo nadomestijo kako dolgočasen list a
la »Oesterreichische Illustrierte«.

Majska številka ljubškega mladinskega
lista »NOVI ROD« ima tako pestro vsebino,
da bodo prišli mladi študenti zopet v polni
meri na svoj račun. Na čelu lista sta pe-
smici Frana Zgurja in Janka Samca »Zve-
čer« in »Deseti brat«. Ivan Zorec nadaljuje
s svojo lepo pravljico »Tri kraljčice«. Fran
Eržen prinaša članek o pomenu solinice
svetlobe; zanimiva je Pastuškinova povest
»Pečar Simen«. Tudi ta številka je polna
mičnih pesmic ter zaključuje s priljublje-
nim »Kotičkom«. »Novi Rod« izhaja vsak
šolski mesec in stane letno 10 lir. Naslov
Trst-Trieste, Via Udine 35-3.

»JADRANSKA STRAŽA« se razvija od
številke do številke bolje in postaja že res
reprezentativno glasilo našega pomorstva.
Tudi te dni došla majska številka je bogata
ilustrirana s krasnimi slikami ter vsebuje
poleg raznih leposlovnih in tehničnih pri-
spevkov važne in zanimive probleme o raz-
vijanju naše pomorščice, o položaju meteo-
loških postaj v našem Primorju, o ribolovu
in številne druge zanimivosti. »Jadranska
Straža« izhaja v Splitu in stane letno 100
Din. Posamezna številka velja 10 Din.
Uredništvo in uprava lista: Split, Botičeva
poljana 2.

Praški »SLOVANSKY PREHLED« je
vsekakor že dosegel, ako še ne presegele
svoje predvojno višino. Brez dvoma je naj-
boljša revija o slovanskem političnem in
drugem javnem življenju, dragocen vir za

nimivih informacij za vsakega inteligenta.
Majska številka prinaša med drugim daljši
sestavek dr. D. Prochaska o srbohrvaški
moderni drami, v političnem pregledu iz
Jugoslavije pa omenja naše zadnje krize,
boj med Pašićem in Jovanovićem, Ninčiče-
vo pot v Rim in Pariz, borbo ljubljanskega
škola proti naprednemu časopisu itd. Ana-
logen pregled podaja tudi o polski, bol-
garski in ruski sovjetski politiki. V pose-
bnem poglavju govori o slovenskih manjši-
nah na Koroskem in v Primorju. Prinaša
tudi slike naših dramatikov Milana Ogri-
zovića in Pocije Petrovića. »Slov. Prehled«

izhaja sedaj vsakega meseca in stane na
leto 100 Kč. Naslov: Praha II., Revoluční 6.

Iz gledališke pisarne. Jutri, v nedeljo
se poje v operi mesto včeraj naznanjenega
»Netopirja« »Grofica Marica« in sicer kot
ljudska predstava pri znižanih cenah. —
Pri današnji vprizoritvi Wagnerjeve opere
»Večni mornar« poje vlogo Sente ga Ča-
leta, Dalanda g. Betetto, Večnega mornarja
g. Holodkov in Erika g. Orlov. Predstava
se vrši za red F in opozarjamo na njo
naše občinstvo.

S pogreba binkoštnih planinskih žrtev

Zgoraj: sprevid Iva Sterleta v Ljubljani. — Spodaj: Sprevid
Mere Mancinijeve in Ra da Sopčiča na Viču.

Sokol

Vizum za praški zlet

Z ozirom na veliko število udeležnikov
na VIII. vsesokolskem zletu v Pragi veljajo
slednja navodila za vidiranje potnih listov
pri konzulatih Českoslovaške republike.

1. Potne liste vidirajo le pristojni kon-
zularni in sicer: a) konzularno oddeljenje
poslaništva CSR v Beogradu za sokolska
društva v Stari Srbiji, Volvodini in v Sremu,
b) konzulat v Zagrebu za Hrvasko, Slavo-
nijo in Medjumurje, c) konzulat v Sarajevu
za Bosno, Hercegovino in Crno goro, d)
vicekonzulat Skopje za Južno Srbijo, e)
honorarni konzulat v Splitu za Dalmacijo
in otoke, f) generalni konzulat v Ljubljani
za Slovenijo in Prekmurje.

2. Oni člani, ki potujejo skupaj v Prago
in nazaj, si morajo preskrbeti skupne potne
liste, takolimenovane konsignacije. Konsi-
gnacije izda isto tako pristojna oblast, ki
izdaja potne liste. Vsaka taka skupina mora
imeti vodjo, ki mora imeti predpisani potni
list. V konsignaciji se mora točno navesti
ime vodje skupine ter imena vseh članov,
ki potujejo na to konsignacijo. Daje jih
ve rojstne podatke, pristojno obdobje in gla-
varstvo. To konsignacijo se mora predlo-
žiti konzulatu CSR v dveh izvodih. V kon-
signacijo se sme vpisati samo državljane
naše kraljevine. En prepis konsignacije ob-
drži konzulat. Zajedno s konsignacijo se
mora predložiti tudi društveno legitimacija.

3. Oni udeležniki vsesokolskega zleta,
ki hočejo ostati po zletu na Češkem ter se
udeležiti raznih zletov ali ne potujejo
skupno z drugimi, morajo imeti običajne
potne liste.

4. Ruski emigranti, ki so člani jugoslo-
venskih sokolskih društev, si morajo na-
baviti nansenov potni list (certifikat o identit-
teti). Te potne liste jim izdajo konzulat
CSR na podlagi zletne in članske legitimaci-
je za bivanje v Pragi od 1. do 10. julija.
Za izdajanje vizumov za daljši čas, konzula-
ti niso kompetentni. Ti vizumi ne opravi-
čujejo ruske emigrante do stalnega biva-
nja v CSR, vsled česar se morajo takoj po
zletu zopet vrniti v Jugoslavijo.

Posebni vlak za Prago.

Železniški odsek JSS je ravnokar tede-
lal pod vodstvom svojega neumnega
predsednika brata Ludvika ter požrtvoval-
nih bratov Švabarija, Fetičica, Baica in
Orla, komplicirano in zamudno delo o po-
sebnih vlakih za Prago. Ta elaborat pre-
videva 1 vlak za naraščajo in 8 vlakov za
članstvo.

Naraščajoči vlak se formira v Ljub-
ljani, odkoder odpre 25. junija ob 12. uri 30
minut čez Jesenice v Prago, kamor do-
pne 26. junija. Iz Prage odide 1. julija ob 16. uri
ter bo v Ljubljani 2. julija ob 13. uri.

Sokolski vlak št. I. Niš za Lužno.

Sokolski vlak št. II. Beograd za vse
članstvo župe Beograd razven društev Ze-
mun, Stara Pazova, Sabac in Srem.

Sokolski vlak št. III. Mostar za dru-
štva iz Gornje, Boske, Južne Dalmacije,
Hercegovine in deloma Bosne.

Sokolski vlak št. IV. Subotica za član-
stvo Bačke in Banata.

Sokolski vlak št. V. Vinkeci za Sla-
vonijo, Srem in deloma Bosno.

Sokolski vlak št. VI. Opatovci za član-
stvo žup Rijeke, Split, Šibenik; med pota-
ma vstopa novomeška župa in do Jesenic
Gorenjske župe.

Sokolski vlak št. VII. Zagreb za župe
Zagreb, Bjelovar (razven društev Pakrac,
Jasenovac, Nova Gradiska ter Okučani).
Posavska društva vstopajo v svojih posta-
lah.

Sokolski vlak št. VIII. Ljubljana za
župi Ljubljana in Maribor.

Vsi omenjeni vlaki pridejo v Prago 3.
julija podnovi. Vlaki III., VI. in VII. vozijo
čez Jesenice, vsi ostali čez Maribor. Iz
Prage odprejo posebni vlaki 7. julija med
8. in 24. uro. — Župe ožr, društva bodo
pravočasno obveščena o podrobnostih voz-
nega reda. —

Sokol I. ima svoj društveni dan v ne-
deljo 6. junija na Taboru. Na predvečer
v soboto ob 6. pop. so skušnje vseh telo-
vadniških oddelkov. V nedeljo dopoldne ob 10.
do 12. je na Taboru ljudski koncert dru-
štvene godbe, popoldne ob pol 4. pa javni
telovadni nastop vseh oddelkov. Zvečer
velika ljudska veselica.

»Ljubljanski Sokol« priredi kakor že
javljeno v četrtek 3. junija društveno javno
telovadbo na svojem letnem telovadišču v
Tivolju. Začetek točno ob 16.; nastopijo vsi
oddelki; tiskani sporedi bodo na razpolago
pri blagajni, kakor tudi pri predprodaji
vstopnic, ki se bod prodajale v terek in
sreda t. j. 1. in 2. junija v društveni čital-
nici v Narodnem domu priključijo levo od 16.
do 19. ure. — Vstopnina: sedeži Din 15.—,
stojčaki Din 8.—, naraščajoče vstopnice (le
proti legitimaciji) Din 3.—. Pri javni telo-
vadni nastopi tudi pri lyonskih tekmoval-
cev, med njimi prvak br. Peter Sumi. So-
deluje godba dravske divizijske oblasti pod
osebim vodstvom g. dr. Cerina. V slučaju
slabega vremena se vrši nastop z istim
sporedom v četrtek 10. junija ob pol 19.
uri. — Zdravo! — Odbor.

Sokolska župa v Splitu je začela iz-
dajati svoje župno glasilo »Sokol na Jadra-
nu«. Pred par dnevi sta izšli prvi dve šte-
vilki (za april in maj) teže lista, ki jugo-
slovensko Sokolstvo redno tako pozdravlja.
Izhaja enkrat na mesec in stane letno Din 24.
Urednik lista je brat S. Vrdoljak, v
uredništvu odboru pa so bratje: dr. Miroko
Bulč, dr. Krumoslav Bezgo, Aleks. Maričič,
Krešo Lovrič-Caparin. Uredništvo in upra-
va: Split, Sokolski dom. —

Mladinski dan

Domovina, vedno mislim na te
in na neosvobodene brate.

S tem geslom in v tem znamenju
nastopi v nedeljo 30. maja vsa naša
mladina, da javno dokaže svojo veliko
ljubezen do trpežnih bratov in svoje ho-
tenje pomagati jim po svojih močeh v
borbi za ohranitev najdražjega zaklada
— materinega jezika. S svojimi akade-
mijami in manifestacijami nas bo naša
mladina uverila, da se zaveda velike
noge, ki jo čaka. Dokazati nam hoče
to na svojih akademijah ki se vrše v
obeh gledališčih in v Kino Matici ob
9.30 in z manifestacijskim obhodom po
mestu, ki se prične pomikati ob 11.30
po glavnih ljubljanskih ulicah. Cenjeno
občinstvo ljubljanskih ulicah, Cenjeno
občinstvo naše mladine in da ji
pomaga.

Smrtna kosa med našimi ameriški rojaki

V kraju Trestle je umrl naš rojak Fran
Kacin, doma iz Oselice pri Cerknem.
Zapustil je vdovo in 8 otrok. — V New
Durhamu, država New York, je dne 8. maja
umrla Marija Pirnat v starosti 80 let.
Pokojna je bila doma iz Domžal. V Breezy
Hill Kansas je umrla Sofija Arh, stara 26
let. V kraju Besemer se je pri delu smrtno
ponesrečil Simon Prohard. Zapustil je
ženo in 6 otrok. — V Livingstonu, Illinois,
je preminul Josip Golar v starosti 65 let.
Pokojni je bil doma iz Kamnega potoka pri
Trebnjem. — V kraju Cuddy se je z avto-
mobilom smrtno ponesrečil Vincenc Pe-
terčič. Umrl je v četrto svoje starosti,
star jedva 25 let. Doma je bil iz Dmrova
pri Leskovcu pri Krškem. V kraju Tacoma,
Washington, je preminul Anton Aleksič,
star 34 let. V Syganu je umrl Fran Ro-
van, star 58 let. V Chicagu je zadela kap
Melhiorja Solarija. Pokojni je bil rojen
na Jamniku, fara Selce na Gorenjskem.
Star je bil 69 let ter je zapustil ženo in
dve hčerki. V rudniku Webb Mine v kraju
Hibbing, država Minesota, se je smrtno
ponesrečil Janez Turk, Pokojni je bil do-
ma iz kočevske okolice. V kraju Crested
Butte, država Colorado, je preminula Ana
Cetin, roj. Galovič, v Clevelandu se je
dne 24. aprila smrtno ponesrečil Nikolaj
Novak. Ko je šel zjutraj v cerkev, ga je
podrl in do smrti povozil tovorni avtomob-
il. S smrtnimi poškodbami so ga prepe-
ljali v bolnico, kjer je drugi dan umrl.
Star je bil 69 let. Istovam je preminula v
starosti 48 let Ivana Krašovec. V Ame-
riki je bivala 28 let, Doma je bila z vasi
Podklanec pri Sodražici.

Planšarski zbor na Bledu

Na binkoštni ponedeljek so prišli iz
vseh planšarskih društev Slovenije številni
planšarski kmetovalci na II. planšarski ali
planšarski zbor ter napolnili prostorno dvo-
rano Zdravilišče doma do zadnjega kosa.
Posebno je treba omeniti kamniti okraj,
iz katerega je prispelo na dveh avtomobilih
40 posestnikov s priljubljenim glavarjem
dr. Gregorinom na čelu.

Z daljšim pozdravnim govorom je otvo-
ril zbor oblastni agrarni komisar dr. Fran
Spiller Muys, iniciator planšarskih dnevo-
v ali zborov v Sloveniji, ter bil z navdušenjem
izvoljen za častnega predsednika zboru. V
predsedstvo zboru so bili izvoljeni načelnik
Planšarskega odbora za radovljski srez Ivan
Ažman, župan Finšgar iz Breznice in po-
sestniki Ivan Rozman iz Bitenj in Anton
Avenek iz Vrbenj.

Brzojavno so pozdravili zbor kmetijski
minister Ivan Pucelj, veliki župan dr. Pir-
kmaier, oblastni kmetijski referent inž. Zi-
danec in srečni poglavar dr. Vavpotič;
svoje zastopnike pa so poslali Kmetijska
družba za Slovenijo, Direkcija šum, Jugosl.
šumarsko združenje in Komisija za agrarne
operacije.

Po zanimivem povetilu planšarskega
nadzornika viš. agr. svet. inž. Presela, ki je
podal nazorno sliko o gospodarskem stanju
planin in delu agrarnih operacij za njih po-
vzdigo in izboljšanje, so sledili strokovni
referati o »Gospodarskem pomenu pašni-
štva in planšarstva« (sreški ekonom Josip
Sustič), o »Našem planšarstvu in bikoreji«
(prvičnik nton Cvenkelj iz Ljubnega) in o
»Prvi pomoči pri nevarnostih živine na pla-
ninah« (sreški veterinar Alojz Jarnik). Na-
zvzoč so z čitimi zanimanim sledili pred-
vaterjem, saj so pa tudi podajali snov po
svojih bogatih izkušnjah in iznesli vpraša-
nja, ki zadevajo naravnost gospodarski ob-
stanek slovenskega planšarskega kmeta. Pri
slučajnostih in popoldanskem nadaljevanju
zborovanja razvila se je živahna debata o
raznih zadevah, ki težijo in terejo gospo-
darje slovenskih planin. Končno so bile so-
glasno sprejete sledeče resolucije, ki tvorijo
naravnost program planšarskega pokreta.

Pristopajte k Vodnikovim družbi!

Senzacionalna pustolovna veseloigra

MEDENI MESECI V ZRAKU

(Jahač v oblakih)

Veselo — napeto — senzacionalno — elegantno.

Predstave točno ob: 4., pol 6., pol 8. in 9.

Pri vseh predstavah svira prvovrstni umetniški orkester.

ELITNI KINO MATICA, vodilni kino v Ljubljani. Tel. 124.

Od danes dalje

Od danes dalje

VELIKA OFICIRSKA TRAGEDIJA

„PEPELNIC“

Film najnovejšega proizvoda, ki se prvič predvaja v Ljubljani.

Velika razkošnost in bogastvo. — Eleganca. — Življenje in dejanje v oficirskih krogih. — Pretresljiva tragična vsebina.

Eduard von Winterstein, Bern Alder, Carl Auen, Wilhelm Diegelmann, Ernst Rückert, Sibyll Mores, Lya Eichenwald, vsi na vrhuncu igre. —

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri, v nedeljo dop. ob pol 11., pop. ob 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

KINO IDEAL

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 29. maja 1926.

— **Kraljevska dvojica v Ohridu.** Kraljevska dvojica je iz Sv. Nauma odpotovala 27. t. m. na motornem čolnu v Ohrid, kamor je prispela nenajavljena. Kljub temu je prebivalstvo Ohrida priredilo kralju in kraljici veliki ovacije. Kraljevska dvojica je najprej odšla v cerkev sv. Klementa, nato pa si je kralj ogledal tamonjno vojašnico. Kraljica se je z motornim čolnom odpeljala v Strugo, kralji pa po ogledu vojašnice z avtomobilom. Kralji in kraljica sta si ogledala več okoliških vasi in se nato vrnila nazaj v samostan Sv. Nauma.

— **Ministrski predsednik Nikola Pašić obolel.** Beograjski listi javljajo, da se je pri bivšem ministrskem predsedniku Pašiću zopet pojavila zlatenica. G. Pašić že več dni ne zapušta svojega stanovanja in je zelo oslabil. Zdravniki mu svetujejo, da čimprej odpotuje v Karlove Vary. Gosp. Pašić se je odločil, da upošteva nasvet zdravnikov in odpotuje za delj časa v Karlove Vary. Povrniti bi se šele na jesen.

— **Iz državne službe.** Za inspektorja generalne direkcije šum je imenovan šumarski svetnik in sreški šumarski referent pri okrajnem glavarstvu v Mariboru Ante Ružič; za šefa obmejne veterinarske postaje na Jesenicah je imenovan Josip Rihar; v višjo skupino je pomaknjen okrajni zdravnik v Novem mestu dr. Viktor Gregorič.

mičem. Dnevni red: Volitve, poročilo odbora, Slučajnosti. V slučaju, da se ob določeni uri ne zbere zadostno število članov, se vrši občni zbor v smislu društvenih pravil 1/2 ure pozneje ob vsakem številu navzočih. Tajnik Battelino. 570/n

— **Pri ledvičnih, sečnih, mehurskih in bolečinah debelega črevesa omili prirodo grenčica «Franz Josef»** v kratkem času tudi hude odvajalne bolečine. Spričevala bolnike potrjujejo, da je voda «Franz Josef» radi učinka, ki brez bolečin olajšuje, posebno primerna za mlado in staro za neprestano rabo. Dobiva se po lekarnah in drožerijah. 35/T

— **Zlatnike so našli v Zlatovrhu, terpeninovem mlinu:** Ga. Acković, Jelenc pri Dolenjivasi, Helena Dolinar, gostilničarka, Notranje Gorice ga. Hitič, Gornja Radgona, ga. Robek, Ptuj, ga. Viki Pogany, Čakovce, gdi. Angela Smole, Smarje št. 13, Fani Poljanšek, Gor. Logatec 11, Marija Mores, Kreka, Marija Jenko, Zgornji Brnik pri Cerkljani, Ana Peternej, Bistrica-Podbrežje, Majhenič Ivana, Maribor-Studenci, Kralja Petra c. 20, Lizi Dremil, St. Tomaž pri Vojnku. 573/n

V nedeljo 30. maja
MLADINSKI DAN Jugoslovenske Maticice
Ob 9.30 akademije v gledališčih in kinu Matici. — O 11.30 obhod mladine po mestu.

Iz Ljubljane

LJUBLJANSKI SOKOLOM!

Ponovno opozarjamo na pozdravni večer, ki se vrši nočjo ob pol 9. v restavraciji »Zvezda« na čast našim lyonskim Sokolom-zmagovalcem. Udeležite se ga v velikem številu. — Jutri, v nedeljo, ob pol 11. uri dopoldne na letnem telovadščiku ljubljanskega Sokola (Tivoli) javni nastop lyonske sokolske vrste s sodelovanjem vojaške godbe. Vsi bratje in sestre naj pridejo k temu javnemu nastopu, da vidijo velike uspehe vstrajnega sokolskega dela.

— **Pozdrav mesne občine Sokolom-zmagovalcem.** Oficijski pozdrav Sokolov-zmagovalcev, ki se vršijo danes popoldne iz Lyona, se vrši po predsedniku gerentskega sveta g. dr. Dinku Pucu pred mestnim magistratom.

— **Mladinski dan.** Veliki obhod ljubljanske mladine, s katerim bo dokumentirala svojo ljubezen do zaslužjenih bratov, se vrši jutri, v nedeljo dopoldne ob 11.30. Zbirališče je na prostoru ljubljanskega velesejma. Od tu bo krenil sprevod po Gosposvetski cesti, Tavčarjevi ulici, Miklošičevi cesti, Marilinem trgu, Stritarjevi ulici, Mestnem trgu, Starem trgu, Čojzovi ulici, Emonski ulici, Vegovi ulici do pred univerze na Kongresnem trgu, kjer bo razhoda. Pozivamo prebivalstvo, da spremlja manifestacijo naše mladine s simpatijami!

— **Za turiste, ponesrečene o Blinosti.** njih praznikov, opravi Aljažev klub SPD slovesno zadušnico v frančiškanski cerkvi v torek 1. junija ob 7. uri in vabi tovariše planince k udeležbi.

— **Razstava narodnih vezovin.** Učen. ke Cavitatske zadruge za vzdrževanje in napredovanje narodne umetnosti in obrti (Cavtat, Dalmacija) so na poučnem potovanju. Danes so prispeli iz Zagreba v Ljubljano. V nedeljo in ponedeljek priredijo razstavo in bodo pod vodstvom svojih učiteljev izdelovali dela posebne tehnike kanevaskega vezanja. Prosvetni oddelki se z okoliščino opozorili vse dekliške šole na to razstavo, ki bo v telovadnici Tehniške srednje šole in bo vsakomur dostopna od 8.—12. in od 15.—19. ure.

— **Kurs iz alkoholnega vprašanja** ima danes ob 17. v Akademskem kolegiju ljubljanske abstinentske mladine. Obravnava se tudi o proslavi antialkoholnega dne. — Mestno središče.

— **Belokranjski dan** so priredili mestni šolarji dne 23. maja 1926 v dramskem gledališču v Ljubljani z zanimivim te do bro pripravljanim sporedom. Ze pozdrav belokranjske dece v narodnih nošah je na mah pridobil občinstvo. Prinesli so seboj Ljubljani v dar zelen, s klasjem odčen ve nec, Pogumem deček je z zanosom govoril pozdrav. Nadaljna točka »Metliško kolo« (narodna igra), spremljana s petjem, je bila lepo in učinkovito izvedena. Tudi vse narodne pesmi so bile precizno izvajane, deklamacije pa sta prednaslaj dve deklici tako prisrčno, da bi način prednaslaja stavil vsem v zgled. Narodna igra »Trden most«, sicer znana iz naših mladih dni, je bila predstavljena s pravim dramskim zanosom. — deklice odpevajo dečkom v šaljivih besedah. Ko sem zapustil Tajlin hram, me je srečal znanec in vprašal, kaj

— **Iz našega državljanstva so izstopili** Franc Tadin, rodom iz Zabljake, Ivan Azman, rodom iz Kamne gorice, Stefan Pustaj rodom iz Marjanc in Kamila Seidel, pristojna v Ljubljano.

— **Regulacija rek.** Generalna direkcija vod izdeluje načrt in proračun za regulacijo rek v naši državi. V kraškem se prične regulacija Krke v Dalmaciji.

— **Prihod ameriških Jugoslovenov.** Zunanje ministvo je dobilo obvestilo, da je te dni odpotovala iz Newyorka večja skupina ameriških Jugoslovenov, ki obišče svoje rojstne kraje. Skupino vodi g. Dragutin Čvečkovski, naš novinar v Združenih državah. Našim sorojčkom pripravljajo lep sprejem.

— **Občinske volitve v Beogradu.** Dne 19. avgusta t. l. se vrše v Beogradu občinske volitve. Med vodstvom mestne radikalne organizacije je prišlo do ogorčene borbe med skupino Krste Miletića in skupino Bože Maksimovića.

— **Zagreško akademsko abstinentsko društvo »Preporod«** je slavilo 21. t. m. petletnico svojega obstoja. »Preporod« je organiziral v par letih vso abstinentsko mladino na teritoriji Hrvatske in Slovenije ter je najuspešnejše organizirano akademsko abstinentsko društvo v državi. Naj bi ljubljanski akademiki ne čakali predložitve z ustanovitvijo takšnega prepotrebnege društva!

— **Smrti senjorja evangelijske cerkve.** Senjor evangelijske cerkve v Jugoslaviji Adolf Gustav Wagner je 26. t. m. umrl, začet od kapi, ter je bil včeraj pokopan v Novem Vrbsu.

— **Občni zbor društva konceptnih uradnikov politične uprave iz Slovenije** se bo vršil v nedeljo, 15. junija ob 10. dopoldne v vrtnem salonu pri Mraku na Rimski cesti v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob določeni uri, se bo vršil občni zbor pol ure pozneje in bo sklepal po § 16 društvenih pravil ne glede na število prisotnih.

— **Avtor Glankov iz Kroke** v našem listu z dne 10. 12. 1925 in 19. 12. 1925 izjavila, da ni imel namena niti zavesti, da bi bil izšel zadržko ali g. župnika, marveč je bil izšel kritik. V kolikor bi pri tem prekoračil dopustno kritiko, to obžaluje, in zlasti ne more vzdrževati optičke, da bi zadržko kot gospodarsko podjetje propadala, ali da bi vsled slabega gospodarstva vodstva mnogo delavcev bilo brezposelnih. Tudi rade volje priznava, da je šala Miklavžovega večera bila zasebna stvar dotičnikov in da ni imelo vodstvo zadruge z njo nobene zveze. Tudi jemlje na znanje vsled izida preiskovalnega postopanja, da ni zadržka v zvezi z Židi, kakor tudi da je bila po izjavi izvedenice de gospodarska depresija, vzrok začasne brezposelnosti, katera je dala povod za inkriminiranih notici. Ker nobena stranka nima namena drugi škodovati in je tudi avtorja vodil le dober namen, sta se stranki poravnali in dale avtor to izjavo.

— **Smrtina kosa.** Dne 27. maja t. l. je preminul v ljubljanski bolnici g. Anton Jurjevčič v 77. letu starosti. Rodom iz Idrije je služboval kot paznik nad 40 let v državnem rudniku in Idriji ter se nato preselil k svojemcu v Ljubljano. Ves svoj prosti čas je kot vnet godbenik in pevovalja žrtvoval raznim takrat obstoječim idrijskim društvom. — Na kliniki v Cannesu je umrla te dni gdi. Mila Hafner iz Ljubljane. Simpatično deklico, marljivo uradnico, je ugrabila smrt v najlepših letih. Pokojnikoma blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

— **Izredni občni zbor Belokr. podr.** SPD se vrši v nedeljo 6. junija ob 5.10. poldan v gostini Močvar — Kor. nad Se.

je bilo v gledališču. Decela pravilno je pristavil: Premalo je bila zadnje dni javnost opozorjena na to prireditel. Mnogi so obžalovali, da niso bili deležni lepega užitka belokranjskega dneva. B. D.

— **Iz letnikom v Potojmo!** Jutri točno ob 1/6. morate biti vsi zbrani na glavnem kolodvoru, da vam vodstvo preskrbi vagon. Oprema promenada s površnikom. V Potojmo pridemo ob 9., zajtrk do 10. (javite se vodji v vagonih). Ob 10. vstop v jarno, izstop ob 14. Povratek ob 16. Vsem, ki se odjavijo, se odtegne 10 Din za že plačani vizum. Vsak udeleženec se mora brezpogojno v vseh ozihih pokoriti vodstvu. Vodstvo posluša danes celo popoldne v areni Narodnega doma, kjer dobite vse informacije! — Oblastno poverjenstvo FS v Ljubljani. 573/n

— **Fino batistasto perilo in vse vrste predpasnikov priporoča Kristofl-Bučar.**

— **Iz Vabimo** napriscenole vse sorodnike, vojne invalide, tovariše iz svetovne vojne, kakor tudi vse, ki so poznali blagopojnojnega Ivana Sterleta, da se udeležijo naše zadušnice, ki bo v ponedeljek dne 31. maja ob 7. uri jutraj v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Udeleženci vojnih invalidov.

— **Iz Spored prireditve mladinskega dne,** ki smo ga objavili včeraj, izpopolnjujemo v toliko, da nastopijo v operi gojenci obeh tukajšnjih učiteljskih, ki bodo izvajali Adamičevo »Barčico«, Adamičevo »Fantu« in Sattnerjevo »Na planine«. Nastopijo v 11. točki sporeda.

— **Iz Izletniki,** ki posetijo Vrhniko, naj ne pozabijo obiskati prekrasne Močilniške soteske, izvir Ljubljance in Sv. Antona. Za jedila in pijačo je vsestransko preskrbljeno. Za obilen obisk se priporoča Franc Brečič, gostilničar na Vrhniki. 570/n

— **Iz Darila.** Uprava našega lista je prejela za Društvo slepih Din 50.—, katere je daroval gosp. Rudolf Tenente mesto venca blagopojni ge. Rozzi Stacul, Srčna hvala! — **Iz Ljubljanski skavti!** V nedeljo važen stegov sestane. Obvezen za vse izvidnike planinke, rovere, volčice in izredne aktivne člane. Popoln kroj! Poleg teh se morajo udeležiti sestanka tudi oni skavti, ki nimajo kroja. Začetek sestanka ob 10. uri.

— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Danes v nedeljo, 30. t. m. dop. ob desetih ves zbor!

— **Zgubila se je damska ura** v usnjatem jermenčku Pošten najditelj se prosi, da jo vrne v trgovini Žibert, Prešernova ulica. 572/n

— **Iz Klub ljubiteljev jamarjev** priredi v nedeljo 30. t. m. popoldne ob 3. poskusno tekmo s te vrste psi na roparice, lisice in jazbec v umetno napravljenih rovih na posestvu g. dr. Iv. Lovrenčiča na Vrhniki. Lastnike psov jazbecarjev, terjerjev in jamarjev vseh vrst kakor tudi one, ki se za to zanimajo, vabimo na to zanimivo prireditve. K tekmi bodo za sedaj pripuščeni psi tudi brez rodovnika; sicer pa opozarjamo lastnike teh vrst psov, da jih čim prej prijavijo klubu za vpis v rodovno knjigo J. R. J. Vlak odhaja iz Ljubljane na Vrhniko ob 13.25. 566-n

Kolesa!
samo pri Gorcu!
Palača Ljublj. Kreditne banke

Iz Celja.

— **c Pakovska slava.** V petek 28. tm. se je vršila na Glaziji slava 39. celjskega pešpolka. Ob 10. uri je bilo blagoslovljenje in lomljenje kolača, nato pa je spregovoril komendant puka g. Naumović o pomenu dneva. Sledilo je defiliranje čet, nato pa pogoščenje v drevoredu. Slavnosti je poleg vojaštva in zastopnikov oblasti prisostvovala tudi množica občinstva ter deputacija Sokola. Popoldne se je slavje na Glaziji nadaljevalo. Dan slave je lepo in prijetno potekel ter vzbudil nove simpatije za našo armado.

— **c Delavska Orjuna Gaborje** sklicuje za nedeljo 30. t. m. ob 3. uri popoldne javen shod v Sokolskem domu. Kot glavni govornik nastopi član delavske sekcije dr. Irgolič iz Maribora.

— **c Koncert vojaške godbe** se vrši v nedeljo ob 1/11. do 12. dopoldne v mestnem parku.

— **c Društvo »Celjski dom«** razpisuje zakup hotela »Union«. Zapečateni ponudbe je oddati do 31. maja na društvo »Celjski dom« v roke g. ravnatelja Lešničarja.

— **c Pregled in popis živine, vozov, avtomobilov in motoklovov** v območju celjskega vojnega okroglja se bo vršil od 1. junija do 15. junija. Za celjsko okoliško občino se bo pregled vršil 4. junija na Glaziji.

— **c V lipni zmožnosti** si je prerazal žile na roki pri Mozirski koči Martin Pri-možič iz Celja. Našli so ga mrtvega.

— **c Nočno lekarniško službo** opravlja ta teden lekarna »Pri Križu« na Cankarjevi cesti.

Dve grozni rodbinski tragediji

Žena umorila moža in ga vrgla svinjam. — Sin ustrelil očeta in nato še sebe.

Podivjane razmere po vojni so ustvarile tipe, ki so s svojimi zločinskimi nagnenji šli do skrajnosti. V tem oziru so postali slavni razni Landruji, to so zločinci, ki so svoje žrtve navadno zaklali in razrezali ter jih nato ali pokopali ali pa sežgali, da na ta način zakrijejo sledove za brezdušnimi zločinci. Nedavno so švicarski listi pisali, da so odkrili švicarskega Landruja. Nemci so že mnogo prej imeli svojega Landruja v zloglasnem Haarmanu, ki je ubil in razsekal na 20 svojih žrtve, večinoma mladoletnih dečkov.

Sedaj so tudi v slavonskem selu Crnogovci odkrili zločin, ki spominja na dejanje francoskega Landruja. Zločin se je dogodil že pred dvema letoma. Odkrili so ga čisto slučajno radi nepredvidne izjave seljakine Kate Prgič, ki je radi tega prišla v zapor.

Kata Prgič iz Crnogovcev je živila v večnem prepiru s svojim možem Stepanom Prgičem. Na Telovo pred dvema letoma je Stepan Prgič nakrat izginil iz Crnogovcev. Žena je pripovedovala sosedom, da je odpotoval v Ameriko. Ker je Stepan Prgič že prej govoril, da pojde v Ameriko, se njegova odsotnost ni zdelala sumljiva.

Pozneje se je sosedom čudno zdelo, da od Prgiča ni nobenega glasu in da se mož ne javlja iz Amerike. Kata Prgič je začela razprodajati moževe stvari in pri ti priliki se je nekoč zarekla. Ko so jo nagurč vprašali, kaj poretče mož, ako se vrne in ne najde svojih stvari, je Kata Prgič odgovorila: »Kaj naj poretče, saj se ne bo vrnil več!« Stvar je na ta način postala sumljiva, sosedje so izjavo Prgičeve žene prijavili orožnikom. Ko so prispeli orožniki, da zashijo Kato, je ta utekla in se sama prijavila sodišču, kjer je priznala, da je na Telovo leta 1924 ubila moža s sekuro in ga zakopala v hlevu. Ko so pozneje prašiči razkopali zemljo, je vrgla možovo truplo svinjam, ki so res požrle vse meso, kosti pa je Kata vrgla v cestni jarek, kjer so orožniki še našli ostanke. V zaporu je Kata polikovala izvršiti samomor in si je razparala trebuh.

Kata se zagovarja, da jo je mož usodnega dne napadel v hlevu z nožem in da mu je s sekuro hotela izbiti

nož iz roke. Zadel pa ga je nesrečno v čelo. Ko je padel na tla, je zbežala v vas, boječ se, da bo mož vstal in stekel za njo. Ko se je v mraku vrnila v koč, je našla moža mrtvega. Po petih mesecih so svinje razkopale tla in požrle truplo. Ostanke kosti je vrgla v jarek.

V Kragujevcu se je dne 27. t. m. odigrala krvava drama, ki je zahtevala tri človeške žrtve. Dragan Ilić, 20letni maturant učiteljske, je ustrelil svojega očeta, na begu ubil nedolžnega človeka in nato izvršil samomor.

Dragan Ilić je prišel nedavno iz Valjeva, kjer je staknil grdo bolezen. V stiski se je obrnil na očeta, da mu pomaga in mu posodi vsaj toliko denarja, da se bo lahko lečil. Oče, znan skopuh, pa je sinovo prošnjo odbil, nakar mu je sin zagrozil, da ga ubije. Oče se je grozno zbal in šel stanovat k svoji sininji. Tri dni in tri noči se je skrival pred sinom, ki ga je povsod iskal. Četrtri dan je šel oče spet domov, ker mu je hčerka sporočila, da je Dragan odšel iz mesta. Med tem pa se je ta nena doma vrnil. Prestrašeni oče je začel bežati, sin pa za njim. Potegnil je iz žepa dva samokresa in oddal dva strela na bežečega očeta. Oba strela sta očeta zadela, vendar je bežal še naprej. Na ulici pa ga je sin dohitel in oddal nanj še dva strela, nakar se je oče mrtve zgrudil na tla.

Streli so alarmirali prebivalstvo. Mahoma je bila vsa ulica polna ljudi. Zato je Ilić naperil samokres na ljudi in se s par skoki pognal skozi gosti kordon prestrašenih pasantov. Za njim o vdrli preganjalci. Na cesti je Ilić opazil nekega konjenika v uniformi in, misleč, da je orožnik, je oddal na desedca dva strela. Smrtno zadet v trebuh je padel jezdec s konja. Nedolžna žrtev je bil Radislav Milivojevič, državni gozdar, ki se je vračal v Kragujevac. Dragan Ilić je bežal naprej. Vi-deč, da se krog zasledovalcev okoli njega vedno bolj zojuje, se je ustavil in si pognal kroglo v glavo.

Pri mladem ubijalcu in samomorniku so našli samokres s 60 patronami ter denarnico s 650 Din.

JUTRI V NEDELJO!

CIRCUS Luciano Albertini
Eya de Putti BISSINNI

JUTRI V NEDELJO!

Izpred sodišča

Uvidevni Izanci.

»Vse se da poravnati, samo telesna poškodba ne, kakor hitro je sodnim oblastem uradno prijavljena. Lahko se poravnate in najboljše bo za vse in tudi najceneje glede raznih tožb radi žaljenja časti, in potem bomo tudi tisto telesno poškodbo presodili malo bolj mlo. Torej premislite si!«

Tako je poučil dobrohotni sodnik gručo hudih izancev, ki so si naperili medsebojno celo kopico raznih tožb. In odzval se je eden med njimi:

»Ja, gospod, vse drugo odpustim in svetujem to tudi drugim — babe tiho, zdaj govorim jaz!«

»Kaj pa še, sam boš govoril!«
»Gospod sodnik, zavezite no ti babnici jezik ali pa ji dajte vode v usta, ali pa jo pošljite ven, gospod sodnik, da vam lahko še naprej povem.« In utihnila je huda žena, oni pa je nadaljeval: »Samo take je bil malo huji. Prijel me je za vrat, prav kakor bi imel teleta v roki in me je butnil v zid. Bolelo me je, gospod, zdravnika sem moral plačati in to mi mora poravnati, pa sva tudi midva kvito.«

»No, Janec, ali ti je prav?«
In dobro je bilo. Poravnali so se vsi hudi jeziki, samo hudi Ježe, ki grabi ljudi za vrat kot teleta, je dobil za to svojo nerodnost 500 Din globe in mora plačati poškodovancu nekaj odškodnine. Vse so takoj plačali, odkrito si segli v roke in veseli odšli.

Svetislav Petrović

Svetislav Petrović je edini jugoslovanski filmski igralec, ki uživa mednarodni sloves ter je kakor drugi znani ameriški in evropski filmski zvezdniki ljubljene široke mase, ki poseča kinematograf. Zato bo brezdvomno naše čitatelje zanimala biografija mladega in popularnega Novosadžana.

Petrović je bil rojen l. 1894 v Budimpešti, kjer je bil njegov oče, ki je sicer rodom iz Novoga Sada, ugleden trgovec. Po končani maturi na realki se je Petrović vpisal na tehniko, obenem pa je vneto gojil vse pnaoge sporta. Bil je na glasu kot eden najboljših sportovnikov na Madžarskem. Pri sportu si je utrdil in izboljšoval telo tako, da, slovi kot eden najboljših atletov s klasično lepim telesom, kar mu pri filmu seveda izbornu lužarski oficir in kakor vsi njegovim tovariš, tudi on velik osvajaalec ženskih src.

Po svetovni vojni staromu Petroviću, ki je ohranil novosadsko domovinsko pravico

in ž njo srbsko narodnost ni bilo več obstanka v Budimpešti, zlasti odkar se je njegova hčerka Nataša l. 1920 poročila z nekim jugoslovanskim častnikom. Zato se je vsa rodbina preselila nazaj v Novi Sad. Svetislavu, bivšemu podjetnemu huzarju, pa življenje v tem razmeroma malem mestu ni dalo, še manj pa, da bi se boprijel trgovine. Zatekel se je h gledališču, od koder pa je kmalu preselil k filmu in tu našel res pripravno polje za svoje udeustvovanje. Nastopal je v raznih nemških in francoskih filmih, dokler ni zadel glavne loterije: angažmana pri ameriški Metro-Goldwin. Ta ga šteje danes med svoje zvezdnike in mu plačuje mesečno 4000 do 5000 dolarjev ali po naše okrog četr milijona dinarjev.

* Najstarejši vladar na svetu je sedaj španski kralj Alfonz XIII. Ni sicer najstarejši po letih življenja, pač pa po letih vladanja. Te dni je bil star 40 let in ravno tako dolgo je že tudi vladar, ker je bil proglašen za kralja že takoj ob svojem rojstvu l. 1886. Do l. 1902 je vladala mesto njega kot regentinja njegova mati kraljica Marija Kristina. L. 1906 se je kot dvajsetletni mladenič poročil z angleško princeso Erno Battenberško, s katero ima doslej šest otrok.

× Mož, ki se je 140krat oženil. Iz Newyorka poročajo, da so redarske oblasti v Philadelphiji izsledile in zaprle moža, ki je bil na dosedaj nepojasnen način 140krat oženjen ter je vse svoje žrtve oplenil. Slep par se je izdajal za lorda Beaverbrooka in je dvoril vsaki mladi dami, o kateri je slišal, da bo imela primerno doto. Na ta način je žrtve izvajal v svojo past, ko pa je bil svojega uspeha gotov, jih je ostavil na cedilu. Samo eno žensko je slepar spravil ob 4 milijone dolarjev, a kje so vse ostale!

× Marksov spomenik. Svet narodnih komisarjev sovjetske zveze je sklenil, naj se očisti teatralni trg v Moskvi, kjer so gradili več let spomenik Karlu Marksu. Kot vzrok je bila označena »neumestnost zgradbe v sedanjih okoliščinah«. Ljudstvo je pričelo zbijati šale o tem uradnem priznanju zastarelosti očeta socializma. Oblastva so nastopila z dolgim pojasnilom, da je ideološka vrednost spomenika nedvomna. Načrt umetnika Aljošina je že sprejet. Edi ni vzrok, da se z gradnjo ne nadaljuje, je pomanjkanje denarja. To priznanje je zelo podložno hudomušnosti občinstva. Seda poje cela Moskva (seveda na tihem!) pesmice o pomanjkanju kapitala za spomenik pisatelju »Kapitala«.

Moda

Trojica okusnih pariških modelov za mlade deklice.

Usoda dečje frizure

Borba za in proti kratkim ženskim lasem se pravzaprav vojuje samo še v časopisu in v raznih cerkvenih enciklikah, dočim se je svet v tem oziru že odločil za moderno, nad vse praktično in zdravstveno najbolj priporočljivo dečjo frizuro. Treba je samo vprašati stare mamice, kako dolgo so morale pred vojno v dobi dolgih las zjutraj česati hčerke, kako je bilo to opravilo neskončno dolgo in zamudno in kako prijetno je danes, ko mala gospodična opravi jutranjo toaletto brez mamine pomoči. Pa tudi sicer je negovanje bubifrizure mnogo lažje in koristnejše, kakor pa nekoč, ko je bilo treba tiste dolg štrenge na ženski glavi čistiti vsak dan, da se niso zapletle in onesnažile.

Ugovor konservativnih zagovornikov nekdanjih dolgih las, češ, da so pesniki občudovali in opevali dolge lase, ne drži. Ti pesniki so pač občudovali dolge lase, ker druge frizure niso poznali. Danes bi tisti pesniki peli himne in hozano novi frizuri, ki je tudi z estetičnega stališča bolj okusna od stare in je, seveda, ako ni pretirana, tudi bolj ljubka in bolj ženska.

Sredi maja se je v Curihu vršil mednarodni kongres ženskih frizerjev, ki so razpravljali, kakor nedavno plesni učitelji o enotnem plesu, o enotni ženski frizuri. Kongres je v prvi vrsti razpravljal o angleško-ameriški frizuri »eton«, ki daje ženski glavi popolnoma moški značaj. Lasje so zdaj in ob ušesih popolnoma ostrženi. Moda se je pojavila baže najprej v angleškem mestecu Eton, odtod tudi ime. Kongres je bil mnenja, da je etonska frizura nekoliko premoška in da se je treba povrniti k drugim vzorom, zlasti k takozvani Titovi frizuri.

Značilno je, da so nekatere davčne uprave že opazile, koliko večje dohodke donaja nova moda ženskim frizerjem. Radi tega je na pr. avstrijska davčna uprava že povišala ženskim frizerjem davke za 40 do 50 odstotkov.

Radi bubifrizure je v Parizu izbruhnila cela stavka frizerskih pomočnikov in delo v frizerskih salonih počiva že cel teden. Pomočniki so namreč videli, kako veliko zaslužijo njihovi delodajalci, in so zahtevali povišanje plač tudi za sebe. Stavkajoči pomočniki

so na raznih krajih Pariza otvorili salone, kjer strižejo brezplačno, da si osvoje simpatije občinstva.

Porabljen ostanek

Ostanek novomodnega blaga lahko uspešno porabiš za efektne okrasek polne obleke. Pri tem pride zelo prav čisto tudi staro blago. Gornja slika kaže posrečeno idejo, ki jo je tudi razmeroma lahko realizirati. Dosinirano blago je porabljeno za ovratnik, manšete, pas in spodnji obrobek krila, vrh tega pa tudi za poseben šal.

Domača obleka

Imamo dve vrste domačih oblek. Delavna obleka, v kateri opravlja gospodinja hišna dela, mora biti povsem komodna. Praktična Američanka uporablja v to svrhu pižamo. Seveda ne luksurijske svilenke pižame, toda tako iz svetlega prijaznega pralnega blaga. Kratkoročavna bluza in hlače so prikladnejše za postiljanje, brisanje prahu in snajenje oven kot pa ovirajoče krilo. Tudi je dama v pižami vedno čedna in ji ni treba bežati pred nepričakovanim obiskom. Katera pa ne simpatizira s pižamo, si nabavi praktično delavno obleko s kratkimi rokavi in z ne preozkim krilom. Nikdar naj se pa ne degradira pomošena staromodna promenačna obleka za domačo uporabo. Kaj takega učinkuje nekam mučno in neredno, pred vsem pa nepraktično.

Torej pralno obleko, kratko in komodno ukrojeno, s prijaznim svetlim ovratnikom, nosi moderna gospodinja doma. Ničesar se ne maščuje nad žensko tako zelo, kot zanemarjenost v njenem lastnem stanovanju.

Druga vrsta domačih oblek je ona, s katero zamenja dama promenadno ali pisarniško obleko in si hoče v njej utrjena odpočiti. Te vrste obleka je lahka, prijetna, z gracioznejšimi okraski, da tem bolj podčrta razliko med počitkom in delom v domači sobi. Da čedna obleka blagodejno učinkuje na izmučeno duševnost, pripoznavajo tudi izkušeni psihologi. Zato naj bi imela vsaka dama pripravljeno preprosto, a čedno domačo obleko, katero lahko zamenja z vsakdanjo v uricah, ki so namenjene samo njej; kajti teh si ne pustijo vzeti nobena žena, ki se noče predčasno postarati.

Okusna domača obleka osveži ženo, podžiga moža in razveseljuje okoli. Zato veljata tudi za domačo obleko osebni okus ter individualna izbira blaga in kroja.

Dekliška obleka iz tafta

Iz tafta ne izdelujejo samo popolnanskih oblek, ampak tudi plesne toalete. Dočim pa prve nosijo enako kakor plašče in kepe dame vseh starosti, je večerna obleka iz tafta namenjena in prikladna v prvi vrsti za mlade deklice. Češda te obleke niso črne, ampak v

vseh modnih barvah, v rumeni, modni, stekoliti itd. Naša slika kaže deklško obleko z originalno volansko partijo. Gornji del je krojen a la princesse in sestavljen iz večih podolžnih delov. Srčasti izrezek je prilagojen stilu modela.

Šopek na obleki

Tudi on je podvržen modi; ne samo v vprašanju, kdaj in kje ga smeš nositi, ampak tudi v vprašanju, kakšen naj bo. Naravno je, da mora biti v skladu z letnim časom; poletne cvetke na pomladni obleki bi bile ravno tako neokusne, kakor zimski klobuk na poletni toaleti. Enako so nemogoče zgodnje pomladne cvetke na lahki poletni obleki.

Film Pri nas in drugod

Pretekli teden je bil v Ljubljani zopet bogat na filmski senzaciji in učinkovitosti. Dobili smo hkrati kar tri filme, ki so izpadli iz okvirja običajne šablone. V prvi vrsti velja to za »Rožnega kavalirja«, ki nam ga je dal »Ideal« in ki je posnet po slovit istomijski Straussovi operi. »Rožni kavalir« spada brezdvomno med najboljša dela žal vedno bolj propadajoče srednjeevropske filmske produkcije. Režija je pompozna in razkošna, kostumi res lepi, tudi zasedba prvovrstna (Jacque Catelaine in Huguette Duflos). Brezhibna je tudi fotografija. »Ideal« je predvajal film polni šest dni pred skoraj razprodano hišo.

»Matica« nam je dala v začetku tedna »Film brez naslova« ali »Elinor«. Film je ameriške proveniencije in je ugaljal po duhoviti, dasi nekoliko ekscentrični vsebini, v glavnem pa zato, ker je brez vsake šablonske primesi. »Elinor« pomenja dobro posrečen poskus nove režijske tehnike in je vzbujal zato po vsem svetu veliko pozornost.

Tretji film visoke kvalitete so bili »Štirje jezdci Apokalipse«, ki jih je predvajal kino Dvor. Snov filma je posneta po romanu glasovitega španskega pisatelja Brascu Ibazeza. Rex Ingram, režiser Paramounta, je s tem filmom dosegel svetovno slavo. Poleg impresivne mišičnosti nadnaravnih bitij apokalipse, ki so na platnu predvajana s frapantno tehniko, so bili tudi vsi prizori podani docela realno. Igralsko in režijsko je film dovršen in je dosegel tudi v Ljubljani lep uspel.

Ostali filmi tednočnega tedna so bili: »Matica« je dala repizo »Viljema Tella« in zaključuje ta teden s senzacionalno pustolovski dramo »Jahač v oblakih«. Drugi film »Ideal« je oficirska tragedija »Pepelelica«. Dvor pa predvaja sedaj Chaplinovo burko »Charlie kot vojak«.

V Mariboru so igrali filme: »Conjar« z Jackie Cooganom, »Pat in Patachon kot muzikanti«, »Otroci revščine in razbojništva ter Tolstega tragedijo »Moč teme«.

Zagreb je imel zopet po večini ameriški program. Med drugimi so igrali »Damo s kamelijami«, katero smo videli že v Ljubljani, ter filme »Sejem koketerije«, »Tragedija Habsburga«, »Prva zakonska burja«, »Komedia ljubavi«, »Domovina zove«, »Na daljnem vzhodu in v filmirano opero »Miss Venus«.

V Beogradu so bili na programih: »Umor iz ljubosumnosti«, »V splošni prostituciji«, »Kraljčina tajna«, »Pat in Patachon kot detektiva«, »Cirkus Demon« in drugo.

Na Dunaju velja za največji slager sezije film »Ki se strmujejo svojih sinov«, katerega neprestano vrtje v par tucatih dunajskih kinematografih. Istočasno kot v Ljubljani igrajo »Rožnega kavalirja«. Dlje se predvajajo filmi »Polubi me še enkrat« (Mary Prevost), »Pariška igračka« (Lilly Damita), »Fjaker številka 13«, ki smo ga videli že v Ljubljani, »Bon jour Paris«, »Mali Napoleon« z Alico Hechy in Harry Liedtkejem ter več povprečnih nemških filmov kakor »Ena med mnogimi« (And Egede Nissen), »Dijaška ljubica« itd. Razum tega je prispel ta teden na Dunaj tudi film, ki kaže lanskeletni Amundsenov polet proti severnemu tečaju. Nadejamo se, da pride ta izvrstni poučni film First Nationala zdaj enkrat tudi k nam.

Obleke za gospode

v izvrstnih kvalitetah priporoča po zelo zmernih cenah trdka

A. Kunc, - Ljubljana

Ustanov. l. 1879.

89

Mala diva Maja

Najmanjša med filmskimi divami je brez dvoma gospodična Maja. Obenem tudi najoriginalnejša. Vsa mična je, ljubka, izredno zanimiva. Samo v enem filmu je nastopila, a zaslovela po vsem svetu. Njen film je imel in še ima ogromen uspeh, a Maja kljub temu ni dobila za svoje sodelovanje niti vinarja.

Maja je namreč mala čebelica. Nemški pesnik Waldemar Bonsels je napisal pred leti priprosto roman »Čebelica Maja in njene prigode«, ki opisuje na mičen in živahen način življenje čebel. Roman je vzbudil ogromno pozornost in je bil v kratkem času preveden v najmanj 20 jezikov. Umevno je, da se je hvaležnega sčela oprjel tudi film, ki ne izpusti rad iz rok nobene senzacije. Kulturni oddelek berlinske Ufe in njega režiser Junghans sta se lotila izredno težke naloge, da posnameta v filmu življenje čebel in drugih žuželk, ki posegajo v njihovo življenje. Tri leta je trajalo delo, ki je bilo sedaj nedavno končano. Film predčuje naravne posnetke najrazličnejših epizod iz dejanja in nehanja naših drobnih čebel, njihovo veselje in trpljenje, njih poštvalnost, vztrajnost in marljivost, borbe, ki jih imajo s svojimi sovražniki. Vsi prizori so posneti po naravi in se prepotirajo na platno v večstokratni povečavi. Pestri in zanimivi so tako, da gledalec nič ne pogreša človeških igralcev, ampak se docela vživlja v življenje teh malih bitij, čuti z njimi v veselju in v bolesi, v vznemirjenju in strahu.

Ta svojevrsni film predvajajo te dni na Dunaju. Upajmo, da se opogumi tudi kak ljubljanski kino in nam ga prei ali slej privede v Ljubljano. Hvaležni mu bomo za to vsi prijatelji narave, zlasti pa naša mladina.

Kadar se zdravite, da bi shujšali, je

Hunyadi János

naravna gorka voda

vedno zanesljivo sredstvo

26-T

Novi filmi

Lya Mara in njen mož, znani režiser Friderik Zelnik se mudita na Dunaju, kjer posnemata svoj najnovejši film »Na lepi snji Donavi«. Istočasno posnemajo na Dunaju v režiji Schönfelderja film »Grč vojskoviđe« (Feldherrenhügel), posnet po istoimenski povesti Roda-Rode. V filmu sodelujejo med drugimi Olga Čehova, Marija Mindszenty in Harry Liedtke.

Suzana Lenglen, sloviča teniška virtuoziinja, je napisala pred petimi leti roman iz teniškega življenja. Roman bo sedaj filmal neka ameriška družba in »božanska Suzana« bo sama igrala glavno vlogo.

Buster Keaton, ki je pristopil zdaj k United-Artists, je začel s pripravami svojega najnovejšega filma »Generale«. Keaton namerava odšel nastopati vsako leto samo v dveh filmih.

s kavo? Varšavsko ali odesko, katere vam boli ugaia?

Dama: Kaj pa je to: odeska kava? Rosenberg: To je če eden pije, drugi plača. Greva, a? Kaj bi pa sko-paril pri ženski? Pred osmimi leti sem napravil z neko damo, štirinajst rubljev in pol, pa sem skoraj že pozabil na to.

Dama: Glejte, da izgrinite! Stašno mi presedate.

Rosenberg: Čujte! Sai me še ne poznate. Če porečete »ne«, pojdem in se utopim.

Dama: Kar utopite se.

To se pravi kako to — »utopite se?« Sai lahko utonem.

Dama: Prava reč. Kaj za to, če utonete.

Rosenberg: Voda je tam mrzla. Moker bom in vi... me nikoli več ne boste videli.

Dama: Sai to je edina moja želja. Rosenberg: Madame! Z ognjem se igrate! Evo me, že grem v vodo. Bozme, da grem! Držite me! Držite me za rokav, sicer skočim naravnost v vodo. Nu, držite me vendar! Držite! (ji moli roko pod nos).

Dama: Nikar ne silite vame z roko! Kar utopite se! Rosenberg: Ah, tako (na videz užaljen se obrne v stran. Pavza. Z neverjetnim nonosom). Rosenberg: — ne utonem v vodo. Voda! (odide).

Arkadij Averčenko:

Rosenbergov flirt

Anekdotična v 1 dejanju.

Klopica na morskobali. Neznana dama sedi in nekaj plete. Približa se ji Rosenberg.

Rosenberg: Čui, maska! Sai te poznam.

Dama: Kaj se vam meša? Kie pa vidite masko?

Rosenberg: Pa menda vendar ne, brez maske? Tako lepa, da sem mislil v maski. Ne, nikar se ne jezite. Sai nisem mislil resno. Kar tako sem zbleknil, da bi se z vami seznanil. Kaj pa počeniate tu — občudujete morje, a?

Dama: To vas nič ne briga!

Rosenberg: Zakaj bi me ne brigalo? Kaj pa če sem mornar, a?

Dama: Pa se vendar ne smatrate mornarjem za to, ker ste sedli v mlako.

Rosenberg: (prestrašeno poskoči): Kie? (pogleda pod klop). Ne (sede). Čemu neki bi sedel v mlako? Kaj mislite, da res ne znam plavati? Oh, madame, če bi le videli, kako se držim na morju — bozme, kakor lev. Veste, nekoč sem se peljal s parnikom v Fevdozijo na vam je nastal tak vihar, da se je parnik kar čez pol prekal. Jaz vam pa stojim, kakor Napoleon in kadim cigareto. Pa skoči k meni znanec

Smeljkin in mi zakriči na uho: »Rosenberg! Idi! Zakaj pa stojite tako mirno in se nič ne razburjate? Parnik se pa potaplja!« Pa sem mu odgovoril: »Kaj bi se na razburjal, če se potaplja? Kaj je moj — ka-li?«

Dama: Nikar ne mahajte z rokami. Ovirate me pri delu.

Rosenberg (užaljeno): Sai ne maham: samo govorim. Oj, čujte, nekoč sem tudi videl, kako je zadel parnik »Dvanaest apostolov« na skalo! Torej veste kako je zadel? Trah — in čez pol, šest apostolov na levo, šest apostolov na desno!

Dama (pokaže na morje): »Oj riba riba!«

Rosenberg: Kie in pa vidite? Kakšna riba?

Dama: Zdi se mi, da je plaval mimo tunin.

Rosenberg: Kaj pravite? Tunin? Povejte no, je-li bil velik kos? Sploh obuja ta tunin v meni spomine. Ko sem igral v restavraciji v rumunskem orkestru, sem imel vedno večerjo s tuninom.

Dama: Kaj v rumunskem orkestru? Kaj ste Rumun?

Rosenberg: Nekoliko. Veste, v tem orkestru sta bila samo dva Rumuna: jaz in Sepševič. Vsi drugi so bili — židje. Kaj pa opera »Samson Danilič« — je li vam ugaia, madame?

Dama: Take opere sploh ni. Poznam opero »Samson in Danila«.

Rosenberg: To bo najbrž druga. Dama: Kako ste pa prišli v rumunski erkester?

Rosenberg: Od vojakov. Oj, kakšno smolo sem imel! Najprej so hoteli napraviti iz mene kavalirista. Skobacal sem se na konja, pa je začel tako skakati, da sem zlezal prav tja na ren. Kaj spaka... si mislim in zakričim: »Čujte, dajte mi drugega konja — zakaj tega bo zdaj zdaj konec!« Nu, pa so me sneli in prenesli v pehoto. In kdo bi si mislil — tudi tam so bile sitnosti. Veste, nekoč je bila parada in prišel je korni general, na nam je dejal: »Pomozi Bog juncaci!« Nu, če že tako govori — si mislim — na stopimo in recimo: »Kakšen pomozi Bog! Veste, general, mi pravim...« Čujte, kaj pravite, bi li pomagalo če namazem z jodom? Potem sem imel mnogo sitnosti.

Dama (zleđa na morje): Oj, rak, rak!

Rosenberg: Kie pa vidite raka? (skrči prestrašeno nogo).

Dama: Evo, tam-le je lezlo nekaj rdečega. (Pavza).

Rosenberg: Kaj? Rak? Rdeč? V morju? Oj! Večne ženske iluzije. Kaj pa pletete?

Dama: Aplikacijo.

Rosenberg: Kaj se ti vprašuješ?

Dama: Aplikacijo.

To in ono

Nedelja na periferiji

Nedeljska periferija se deli na štiri sektorje. Prvi pas je neposredna okolica mesta s skladišči, starimi hišami in ozkimi, blatnimi ulicami, po katerih kar mrgoli nadebudnega podmladka. V nedeljo popoldne se zbirajo tu domačini, ki prilezejo na božji svet, posedajo po travi, pasejo koze, čitajo novine tarnajo o svojih boleznih in nadlogah, pazijo na razposajeno deco in poslušajo, kaj govorijo sosedje. Ti ljudje ne hodijo na izprehod ali izlete, kakor tudi kmetje ob nedeljah ne hodijo v gozd ali na polje. Njihova nedelja je skromna, domača. Samo vrtnarji si prizadevajo, da bi pčilo odmerjena zemlja čim več obrodila. Okopavajo zelenjavo in zalivajo rože, zvečer pa sede na klopih in se vesele sadov svojega dela.

Drugi in tretji pas, se pogosto križata. Dobro bi bilo, da bi mestna občina označila na karti ta del okolice z različnimi barvami, kar bi bilo v prid obema skupinama nedeljskih izletnikov. Drugi pas je namreč kraljestvo rodbin, tretji pa za ljubljenskih parčkov. Zadnji je navadno težje dostopen in se ne odlikuje z lepim razgledom. Večinoma razgleda sploh ni ker ga zaljubljeni parčki itak ne potrebujejo. Rodbine tabore navadno v senci na razglednih točkah. Mamica dvigne krilo, predno sede, atek sklenjo, na kar sregovorita par slučajnih besed o rodbinskih nadlogah. »Tam je lepo,« pravi atek in pokaže z roko proti Šmarni gori ali Sv. Katarini. »Glej, tu je lepo,« se oglasi dekle, ko uide s svojim fantom kotiček, odkoder se nikamor ne vidi in kjer ju nihče ne more motiti. Nesreča pa hoče, da vodi mimo stezica in da se rodbina seli z ene razgledne točke na drugo. Tako pride mimo zaljubljenega parčka in mamica zagodnja, češ človek niti sedeti nima kje. Zaljubljenca jo srdito pogledata. Proti večeru so pa parčki zavarovani tudi pred radovednimi očmi. Rodbine se vračajo domov, zaljubljeni pa ostanejo v naročju zelene pomladi, ki jih boža in mami, dokler se ne stemni. Noč ima na itak svojo moč in zato se v njem delokrog počemo vmešavati.

Cetrti pas je široki svet izletov z vlakom ali avtomobilom. Ta svet ne spada več k nedeljski periferiji, pa tudi zanimiv ni tako, kakor prvi trije, osobito tretji.

Hilda Hanikova živi

Nedavno so razni listi pisali, da je Hilda Hanikova, obsojena radi umora na 15 letno težko, ječo, umrla v ženski kaznilnici v Repih na Češkem. Vest se je izkazala za neresnično. »Narodni Listi« objavljajo sedaj poročilo svoje-ke sodrudičnice, ki je posetil kaznilnico ter tam dobil točno pojasnila o usodi Hilde Hanikove. Zdravnica, ki leči Hanikovo, je izjavila:

Stanje Hilde Hanikove je zelo resno, toda vesti, da je umrla oz. da je treba pričakovati v najbližjih urah njene smrti, so netočne in pretirane. Unam, da jo ohranimo pri življenju še več let. Hanikova je res prišla v kaznilnico tuerkuzozna; naravno je tudi, da je postal njen tešeni organizem nekoliko slab radi duševne depresije, ki jo je doletela s prihodom v kaznilnico. V kaznilnici ima skrbno postrežbo in Hanikova sama noče iti v nobeno drugo bolnico. Čeprav je zelo slaba, trdna uva, da bo prestala kazen in zelo skrbi za svoje dete. Zadnji čas zelo obžaluje svoj zločin in vedno govori: »Kako sem mogla to storiti? V najlepših letih sem prišla v kriminal!«

Mati Hanikove je zaprta v isti kaznilnici ter čestokrat obiskuje svojega bolnega hčera. Dolge noči plaka.

Geffroy in Clemenceau

Clemenceau in nedavno umrl francoski prijatelj Geffroy sta bila najboljša prijatelja od tistega časa, ko je bil Geffroy Clemenceauov sodrudičnik pri reviji »Justice«, znani po Dreyfusovi aferi. Na stara leta je Geffroy očelal svojega prijatelja. Napisal je tudi obširen življenjski znameniti državnik. V svoji oporoki je Geffroy določil, naj ga pokopljejo brez duhovščine in brez vencev. Pač pa je prosil, naj mu polože na grob natrganih svazih rož. Nagrobne govore je odklonil z edine izjemo — Clemenceauja. In stari državnik, ki nikoli ne zapusti svojega stanovanja, je bil na dan prijateljevega pogreba že ob desetih pri njegovih krsti. Sedel je na klopi in čakal. Nekaj časa je bil tudi za krito, nato je poklical voz in se dal odpeljati na oddaljeno pokopališče v Montrouge, kjer je čakal na dežjo celo uro. Njegov govor je bil zelo kratak, zato pa tem bolj prečiščiv. Med drugim je dejal, da je smrt divna tvorba življenja.

Leopold Lacour pravi, da je Clemenceau protežiral svojega prijatelja pri kandidaturi na mesto ravnatelja Gebelinov. Predlagal mu je celo mesto ravnatelja zavoda za lepo umetnost, toda Geffroy je ponudbo odklonil češ, da ni njemu za to. Ko sta delovala še skupaj pri »La Justice«, mu je Clemenceau predlagal, da ga izvolijo za poslanca. »Zadostuje,« je dejal Clemenceau, »da te vpišem med druge kandidate. Lista, ki nosi moje ime, bo zmaga v celoti. Če bi hotel, pride v parlament kot poslanec tudi moj pisarniški sluga.« Toda Geffroy ni hotel kandidirati. Izjavil je, da ga politika ne veseli. Clemenceau je odgovoril: »Saj se vam

ne čudim. Vi ste med nami najbolj inteligentni. Prepričan sem, da ne zavirate nobenemu državniku ali politiku. V parlament sem poslal Milleranda, Pichona in Pelleta, pa so me vsi pustili na cedilu. Nič ne de. Svojo dolžnost store kljub temu. Vi pa, dragi Geffroy, ste večni, ker ljubite umetnost in literaturo, ki je vzvišena nad politiko. Če mi neki sem vtaknil svoj nos v politiko? Sam vrag vedi. Toda zdaj, ko že tičim v nji — saj se pečam s politikom že od konca cesarstva — ni druge pomoči. Ostati moram pač pri politiki.«

Zarnice

Osram — vsakovratno najceneje

J. Gorec, palača Kredite banke.

Zanimiva 30 letnica

V sredo je poteklo 30 let, odkar se je zgodila na Hodinskem polju pri Moskvi velika katastrofa. Dne 26. maja 1. 1896. se je vršila v Moskvi velika svečanost kronanja carja Nikolaja II., ki je 1. novembra 1894. nastopil prestol Romanovičev. Na Hodinskem polju pri Moskvi se je zbrala ogromna množica naroda, da bi prisostvovala svečanostim kronanja. Postavljene so bile velike tribune, na katerih so se ljudje zbrali glava pri glavi. Med gledalci je nagnat brez pravega vzroka nastala grozna panika in več tribun se je podrla. Pri tem je prišlo ob življenje 1.300 oseb, ki so bile deloma pohojene, deloma zadušene ali pa smrtnorane v sled padca. Med narodom se je nato razširila vera, da car Nikolaj II. ne bo srečno končal, kar se je tudi uresničilo.

Simeon Petljura

Zadnjič smo poročali, da je bil v Parizu umorjen bivši ukrajinski guverner in urednik v Parizu izhajajočega ukrajinskega dnevnika Simeon Petljura. Petljura je bil rojen 1. 1879 v Poltavi kot sin izvoščaka. Študiral je na poltviski teološki šoli, kjer se je seznanil z ukrajinskim pokretom. Do ruske revolucije 1. 1905 je bil privatni učitelj, pozneje je pa študiral na univerzi v Lovu. Od 1. 1905 je stal v ospredju ukrajinskega separatizma. Ko je doživel ukrajinski pokret filasko, se je preselil Petljura v Petrograd, kjer je nadaljeval svoje delo v raznih ukrajinskih krožkih in organizacijah. Za časa velike ruske revolucije se je vrnil v Kijev in začel propagirati federacijo Ukrajine z Moskvjo. Organiziral je prvo ukrajinsko armado, s katero je v januarju 1918 premagal boljševike. Brestlitovski mir je prepustil Ukrajino Nemcem, ki so obnovili hetmanstvo in imenovali za hetmana Skoropadskega. Petljura je ostal v Kijevu, kjer je bil del časa aretiran. Poraz Nemcev na zapadni fronti je napravil vladi Skoropadskega konec in Petljura je zopet prevzel vodstvo mlade Ukrajine. Končno so boljševiki zmagali in Petljura se je moral umakniti. Dolgo je vodil partizansko vojno proti boljševikom. Po opetovanem porazu so mu postala tla pod nogami prevročna in zato je pobegnil v inozemstvo.

Iz sovjetske revije

V sovjetski Rusiji izhaja revija »Krasnaja Nov«, ki priobčuje v rubriki »Z dežele in iz mest« prav zanimive storije. V tej rubriki ni nobenih odkritij ali heroizma, temveč samo opis vsakdanjih dogodkov iz življenja ruskega naroda. V letošnji februarški številki opisuje Ahulin ljudi, ki jih je slučajno srečal in spoznal. Tako pripoveduje o neki ostriženi vaški mamici, ki so se ji ljudje tako smejali, da je malone obupala in izvršila samomor. V neki drugi črtici pripoveduje avtor o kmetki ženi, ki je porodila v mestu in po povratku domov opisovala porod. V mestu so jo seveda odpeljali v poročnišnico, kjer je ostala nekaj dni pod zdravniškim nadzorstvom, in sirota je vsa navdušena pripovedovala vaščankam, kaj je videla in doživela v mestu. Seveda si imen ali instrumentov in lekarstev ni zapomnila. In tako je našla v njenem jeziku iz temperature »trpi natura«, iz hloza »liži olje« itd. Dotična ženica upa, da bo njen sin komisar, zato ker se je »izlegel kulturno« kakor je zatrijevala sama.

Najbolj zanimivi so pa »Izliv nežnih src«, t. j. zbirka ljubavnih pism, ki so jih pisali fantje in dekleta iz iste gubernije. Za pošiljanje teh pism imajo v Rusiji posebno, skoraj bi rekli romantično pošto. Po vaseh hodi stavec, ki mu polagajo ljubavna pisma v opanke ali v žepe. Stavec dobi za uslugo nagrado v obliki žganja ali kruha pod pogojem, da pismu nikomur ne pokaže. Posebno originalna so pisma, ki diše po sovjetski orientaciji. Tako piše državljanka SSSR Nikolaj Mihajlov svoji izvoljenki, državljanki Marusji Polikarpovni ljubavno pismo, v katerem pravi: »Državljanki SSSR, divni Marusji Polikarpovni, od državljana SSSR. Pošiljam vam pozdrave od svojega avtonomnega srca. Draga Marusja Polikarpovna! Vaše pismo sem prejel in se kategorično prepričal o tem, da vas ljubim kakor sovjetsko vladjo. Najin zakon bo igral svetovno vlogo, kakor jo bo

igrala svetovna proletarska revolucija, ki jo s težkim srcem pričakujemo. Nobena buržuazija ne razdere najine ljubezni, Vogelni kamen na katerem sloni naša ljubezen, je komunistična solidarnost s srednjim kmetom. Žigar hčerka ste tudi vi. Tako je dejal naš veliki Karl Marks. Tako oporoko je nam zapustil Iliji-Vladimir Ljennin — ljubite se med seboj proletarsko. In midva se nerazdružljivo spojuja v rdeči komunistični svatbi.« — Sledi prva kitica internacionalne.

Prvi češki aeroplan v Afriki

V četrtek zjutraj je prejela tovarna Aero v Pragi brzojavko kapitana Stanovskega iz Rabata, v kateri letalec sporoča, da je pristal na ondotnem aerodromu v sredo ob sedmih zvečer. Pot iz Prage preko Španske in Gibraltarja do Rabata je dolga 2800 km. Stanovsky jo je preletel v 17 urah 24 min. To je prvi slučaj, da je pristal na afriških tleh aeroplan češke konstrukcije. Kapitan Stanovsky ostane v Rabatu tri dni, deloma da si nekoliko odpočije, deloma pa da pregleda in eventuelno popravi aeroplan. Verjetno je, da niti cele tri dni ne bo počival in da je startal že danes zjutraj. Iz Rabata poleti čez Casablanca na Fez. Pot znaša 400 km. Od tod se napoti v Lisabono. Prvotno je hotel leteti iz Barcelone naravnost v Fez, ker pa ni dobil pravčasno francoskega dovoljenja, da se sme ustaviti v Fezu, in zato poleti zdaj preko Feza in Lisabone. Vsi barcelonski listi so priobčili obširna poročila o poletu češkega aeroplana.

Da najboljši je to znaj, Colombo Ceylon čaj!

Otroška beda v Rusiji

Te dni so časopisi poročali o strašni otroški bedi, ki se je pojavila v sovjetski Rusiji. Pri tem ne gre za kake protiboljševske race, nego za ugotovitev na podlagi uradnih sovjetskih dokumentov. Da v sovjetski Rusiji ni vse zlato, je znano. Gospodarske razmere o se v zadnjem času znatno poslabšale, ruska valuta je padla, cene so švigale visko.

V moralnem oziru je nastopila velika degeneracija. Tudi med mladino se je razpela huda nemorala. Sovjetska zakonodaja omogoča ljubavne razmere in spolno življenje brez predhodnega upoštevanja eksistenčnih okolištin. Po parnesem skupnem bivanju se pari ločijo, za otroke se nihče ne briga!

Čisto naravno je radi tega prišlo do kaotičnega in naravnost obupnega stanja, v katerem propada na stotisoče nedolžnih otrok. Sovjeti niso mogli v praksi izvesti komunistične teorije o državnih preskrbi in vzgoji otrok, ki so tako prepuščeni samim sebi in se potepajo po mestnih ulicah brez doma in svojcev. Njih beda je brezmejna. Naj navedemo samo dva dokumenta iz sovjetskih listov.

Gospa Kalinin, soproga najvišjega sovjetskega funkcionarja, piše na pr. v moskovski »Pravdi« pod naslovom »Ena noč v kotlu«. »Ko sem se približala otrokom, sem opazila kotel, v katerem kuhajo navadno asfalt. V tem kotlu živi 38 otrok. Osem otrok ima starše, ostali so sirote. Odkod prihajajo ti otroci? Iz zelo oddaljenih krajev. Otroci so pozabili na starše in na rojstni kraj. Mimoidoči se ne brigajo za svoje. Le tu in tam jim vrže usmiljeno srce drobček kruha ali komad klobase in še to kakor psom. Otroci miho jočejo. Turbno zvenijo njihovi tenki glasiki po trgu. Kar nakradejo, si razdelje med seboj. Koliko težkega in tragičnega je v teh kotlih. Kako propada v takih kotlih otroško srce!«

O strašni bedi otrok v sovjetski Rusiji piše sovjetski publicist Sorič. »Vprašanje brezdomnosti otrok postaja čimdalje bolj pereče. Delavstvo prisostvuje propadanju stotisočev nedolžnih otrok, ki se potepajo po Rusiji brez doma in ki postopajo po postajah,

ob rekah in v mestih. Nimajo niti strehe niti koščka kruha.«

V »Pravdi« opisuje neki železničar sledeči prizor: »V Omsku sem videl otroke, kako so brskali po odpadkih in te odpadke jedli. Na postaji so ležali popolnoma nagli, vsi drhteči mrazu...«

Humoristični kotiček

Cvetke iz domačih in tujih logov

Ob morju.

»Zakaj ste tako zamišljeni in žalostni, prijatelji?«

»Ah, ne sprašujte me, gospod doktor. Ravno na tem mestu je utonila moja prva žena.«

»Ne mislite več na to. Saj zdaj imate že drugo ženo, ki je tako pametna in...«

»To je ravno. Tako pametna je, da se noče iti kopat v morje!«

Usodna zamenjava.

»Ko sem prišel o polnoči domov, sem zvedel, da je vdrl v naše stanovanje vlomilec.«

»Je kaj odnesel?«

»O, take batine, da leži sedaj v bolnici. Moja žena je mislila, da sem prišel jaz domov.«

Čudna ljubezen.

Kuharica v mesnici: »Povejte mi vendar, zakaj ste se prišli ravno mesarstva.«

Mesarski pomočnik: »Sam ne vem. Že od nekdaj sem imel rad živali.«

Nezaželen recept.

Žena: »Zakaj si iztrgal iz knjige članek: Kako postanem 100 let star?«

Mož: »Pst... Tašča je rekla, da bo knjigo brala tudi ona.«

Razžaljenje.

Ko je prišel iz pisarne, je dobil svojo mlado ženo vso v solzah.

»Mira, kaj ti je? Zakaj jočeš?«

»Oh, Vilček, tvoja mama me je tako razžalila?«

»Mama? Kako neki. Saj je ni v Ljubljani.«

»Seveda je ni, a vse eno. Počakaj, da ti povem. Danes ti je pisala pismo, pa sem ga odzlor.«

»No... in?«

»Na koncu pisma je mama napisala: »Draga Mira ne pozabi pisma pokazati tudi Vilketu.«

Rotschild.

»Deset tisoč frankov hočete od mene? Nemogoče. Preveč mi je. Dajal pa vam bom po petsto frankov na leto, dokler bom pri življenju.«

»S tem mi ni pomagano. Vedno ste imeli srečo, pa jo lahko imate še zdaj in umrjete že jutri.«

Naročilo.

Sef: »No, ste bili pri Gelbu? Kaj je rekel?«

Pomočnik: »Nisem ga mogel dobiti.«

Sef: »Kako to? Saj sem vam vendar naročil, da ne smete oditi, dokler ne govorite z njim...«

Pomočnik: »Ni bilo mogoče. Prvič je včeraj umrl...«

Sef: »No, in drugič?«

* Izžvižgan grof. V Berlinu se je vršil tedi teniški turnir, v katerem sta igrala za favorita avstrijski igrač grof Salm in nemški teniški mojster Wetzel iz Pforzheima. Ko sta igrala ta dva med seboj oddaljeno tekmo, je grof Salm svojega nasprotnika tako dolgo zbadal in se mu posmehoval, da je ta naposled odstopil in izjavil, da s takim surovežem ne igra. Priblika je zato Salm izžvižgal in ga z demonstracijo prisilila, da je moral zapustiti igrišče.

* Ameriška veleposla. Po zadnjih statistikah ima New York 5.940.000 prebivalcev, Chicago 5.000.000, Philadelphia 2.000.000, Detroit 1.200.000, Los Angeles 600.000, San Francisco 550.000 in Washington 500.000.

* Samega sebe je poznal v zrak neki zidar na Bavarskem. Sestavlil si je peklenski stroj, ga tempiral, se napil žganja in piva in odnesel naboj v gozd. Tam je sedel nanj in čakal, da je peklenski stroj eksplodiral. To se je tudi zgodilo in originalni samomorilec je zletel v zrak, raztrgan na drobne kosce.

Gospodarstvo

Obrtniki in javna dela

(Sklep glavne skupščine Saveza hrvatskih obrtnikov.)

Te dni se je vršila v Splitu glavna skupščina Saveza hrvatskih obrtnikov, na kateri se je razpravljalo med drugim tudi o oddaji javnih gradbenih del. Tesariji, mizarji, krovcji, tapecirarji, pleškarji in drugi gradbeni obrtniki Hrvatske, Dalmacije in Slovenije si že dolga leta prizadevajo, da bi se oddajala naročila pri javnih državnih ali samoupravnih zgradbah potom licitacij neposredno obrtnikom dotične stroke. V tem smislu so izposlovali že v bivši Avstro-Ogrski več naredb, med katerimi je bila najvažnejša ona, ki določa, da se morajo pri deželnih javnih delih oddajati vsa obrtniška dela neposredno dotičnim obrtnikom. Po tem naredbu se je postopalo na Hrvatskem celih 30 let, dokler niso izšle nove naredbe, ki nasprotujejo prvotnim. In tako se javna državna ali samoupravna dela razpisujejo prvotnim. In tako se javna državna ali samoupravna dela razpisujejo zopet skupno za vse panoge gradbene stroke. S tem je znova uvedena ustanova gradbenih, čisto tudi nekvalificiranih podjetnikov. Zato je glavna skupščina Saveza hrvatskih obrtnikov naprosila ministrstvo javnih del, naj nemudoma prepreči oddajo obrtniških del pod firmo »Gradbena dela« in aji se vsa ta dela oddajajo potom javnih licitacij neposredno samim obrtnikom.

* Lesni trg. Položaj na lesnem trgu se je zadnje čase nekoliko zboljšal. Jugoslavija je premagala krizo lanskega leta, vendar pa zaposlenost žag še davno ni zadovoljiva. Izgledi za predstoječo kampanjo so dobri. To dokazujejo številna naročila iz inozemstva. Žal da finančne razmere ne dovoljujejo obsežne eksploatacije našega lesa. Razne olajšave so mnogo pripomogle, da se je izvoz našega lesa povečal. Država mora paziti, da ostane dinar stabilen. Rešiti je treba tudi vprašanje mednarodnih pogodb, ki je za našo lesno industrijo zelo važno. Naš izvoz gre v glavnem v Italijo, Francijo, Španjo in Grčijo. Italijanske tovarne kupujejo mnogo trdega lesa, vendar so pa cene prenizke. Trgovina z neposrednim lesom je slaba, ker so previsoke tarife.

* Mednarodna trgovinska konferenca. Ta teden se je pričela v Londonu mednarodna parlamentarna trgovinska konferenca, ki se je udeležijo zastopniki 30 držav. V torek je sprejel delegate angleški kralj. Konferenca se peča z unifikacijo zakonodaje, ki se nanaša na trgovinske odnose. * Angleži ponujajo Subotici posojilo. Neka angleška finančna skupina je ponudila Subotici večje posojilo proti vknjižbi na mestno premoženje.

* Pošta carinarnica. Ta koristna ustanova, ki je namenjena v prvi vrsti našim trgovcem, daje vendar čisto povod raznim pritížbam. Doga je namreč, da carinijo isto blago razni cariniki na različne načine. Kriva je pač nerodnost in nepoučenost carinskih organov. Zato bi bilo želeto, da poskrbi pošta carinarnica za spretno osebje, ne pa da sprejema ljudi, ki se šele uče. Doga se tudi, da carinijo uradniki samo poedine pakete, ostale pa šele čez nekaj dni. S tem so oškodovani trgovci, ki morajo plačati za vsak paket še posebno carino.

* Nova zadruga za mlečne izdelke. Trgovinsko ministrstvo je dovolilo ustanovitev zadruge za mlečne izdelke. Sedež nove zadruge, ki se bo imenovala »Zagrebački jogurt«, bo v Zagrebu.

* Seja uprave beogradske trgovske zbornice. Včeraj popoldne se je vršila seja uprave beogradske trgovske zbornice, na kateri se je razpravljalo o načrtu zakona o gospodarskem svetu v zvezi s konferenco gospodarskih institucij, ki se bo vršila danes in jutri.

* Trgovinska pogodba s Španijo. Zunanje ministrstvo je zahtevalo potom trgovinskega ministrstva od vseh gospodarskih organizacij in ustanov material za naš predlog glede nove trgovinske pogodbe s Španijo. Pogajanja se morajo pričeti v najkrajšem času.

* Zahteve hrvatskih obrtnikov. Savez hrvatskih obrtnikov je poslal vladi in poedinim ministrom spomenico, v kateri zahteva, naj se dogradi tako zvana niška železnica, ki bi omogočila direktno zvezo Splita s Sarajevom in Beogradom. Poleg tega zahtevajo hrvatski obrtniki, naj se podaljša uredba o oprostivih novih zgradb od davkov.

Strahovita železniška nesreča pri Monakovem. Na sliki vidimo razvaline razbitih vagonov, izpod katerih so potegnili 33 mrtvih in 83 težko ranjenih potnikov.

Dr. Henrik Steška:

Iz načrta novega zakona o občinah

Samoupravni delokrog občin.

Posebna komisija v Beogradu je na poziv ministra notranjih del izdelala načrt o občinah. Načrt se nanaša zgolj na one občine, za katere ne bo veljal poseben zakon o upravi in samoupravi mestnih občin. Ker je ministrstvo tudi meni vpsolalo načrt v izjavo, hočem v nastopnih vrsticah opisati občinski delokrog po novem načrtu in dodati nekaj izpreminjavalnih predlogov.

Načrt zakona o občinah predvideva troje občinskih organov, namreč občinski odbor, občinsko upravo in predsednika občine. Občinski odbor sestoji po številu prebivalstva iz 15 do 24 odbornikov in se voli v občinah, neposrednih in tajnim glasovanjem po načelu sorazmernosti za dobo štiri let. Občinski odbor pa voli s tajnim glasovanjem z absolutno večino in po potrebi z ožjo volitvijo iz svoje srede za vsa volilna doba predsednika občine in dva do štiri člane uprave. Poleg predpisa, da šteje občina na celoma vsaj 2000 prebivalcev in poleg predpisov, ki urejajo način, kako se postavijo ti občinski organi, so pa najvažnejši pač predpisi o področju ali delokrogu občine sploh in ob pristojnosti gori imenovanih občinskih oblastev. Dasi načrt dejanski razlikuje med samoupravnimi (samostalnimi) in poverjenimi (prenesenimi) delokrogi občine, vendar tega izrecno ne poudarja. V pogledu stvarne pristojnosti občine pa je potrebna čim večja jasnost in bi vsakega kazalo načrt v tem oziru deloma spopolniti.

V samoupravnih delokrog občine spada: a) posli, ki se nanašajo na organizacijo občine same, dalje b) pospeševanje javnih koristi, ki se tičejo občinske zajednice z lastnimi materialnimi sredstvi, torej občinsko upravno skrbstvo in končno c) uprava občinske imovine in priobavljanje občinskih dohodkov, torej pridobivanje in opravljanje materialnih pripomočkov občine.

Prva vrsta občinskih poslov, t. j. organizacija občine, se nanaša na občinsko ozemlje, na občinsko članstvo, na volitve občinskih organov, na postavljanje občinskih nasmeščenec itd.

V drugo vrsto občinskih poslov, namreč k občinskemu skrbstvu bi sodalo zlasti 1. skrbstvo v pogledu prometnih priključkov, namreč skrb za dobro prometne naprave, kakor grajenje in vzdrževanje potov, cest, mostov, kanalov, tlakovanje in razsvetljevanje ulic in trgov itd.

2. Skrbstvo v pogledu javnega zdravja v občinah z vzdrževanjem zdravstvenih in babiške službe v občinah z osnovanjem, vzdrževanjem in podpiranjem zdravstvenih zavodov, s preskrbo zdrave pitne vode itd.

3. Skrbstvo v pogledu socialnih priključkov, ki sicer podpiranje in oskrbovanje ubogih članov občine, varstvo zamrznjene dece in mladih, vzdrževanje in podpiranje dobrodelnih zavodov in naprav (sirotišnic, ubožnic, hiralnic), grajenje in podpiranje gradnje zdravilnih stanovanj, preskrbovanje s ceni in zdravi živilijskimi potrebščinami in t. d.

4. Skrbstvo v pogledu pridobitnih razmer v občinah, kakor pospeševanje poljedelstva in živinoreje, trgovine, obrta in industrije in prometa s tujci z osnovanjem in podpiranjem pridobitnih združenj, hranilnic in posojilnic, z uravnavo in zagradbo potokov in hudournikov, s preskrbo boljših vrst semen, trt, drevja, plemenske živine, gnojil, sirovin, plina in elektrike, z napravo setalnic, parkov itd.

5. Skrbstvo v pogledu prosvete v občinah z osnovanjem in podpiranjem šol, zgradbo šolskih poslopij, z nabavo stvarnih školskih potrebščin, z osnovanjem knjižnic, čitalnic, gospodarskih, gospodinskih in analitičnih tečajev, s podpiranjem prosvetnih društev, s prirejanjem prosvetnih predavanj in t. d.

Tretja vrsta občinskih samoupravnih poslov, t. j. občinsko gospodarstvo obsega pretes in sklepanje o občinskem proračunu in zaključnem računu, sklepanje o občinskih davcih in občinskih tlači za pokritje občinskih potreb, najetje posojil, nakup, prodajo, zastavo, dajanje v zakup in obremenitev posebej stvari občinske imovine, osnovanje dobičkanosnih občinskih podjetij in t. d.

Občina rabi za izvrševanje svojih nalog večja finančna sredstva. Dobrodo lastne občinske imovine pa je redkokdaj zadostujejo. Da se krijejo stroški za občinske potrebe, nalaga občina svojim pripadnikom poleg zlasti finančne bremen. Ena glavnih hib dosežanj niže in višje samouprave je njeno gospodarstvo s pomočjo prevelikih doklad k državnim davkom. Država namreč že sama skuša davke v kar mogoče velikih zneskih pobirati, tako da vsaka nadaljnja obremenitev teh davkov z različnimi samoupravnimi dokladi, kakršne so občinske, sreske in bodo pozneje morda se oblastne doklade, preseže vsaj za en manjši odstotek mejo dopustnosti, a je naravnost opasna, kadar se višina doklad v sosednjih samoupravnih enotah močno razlikuje ali kadar skuša ta ali ona samopravna enota v izvajanju svoje posebne socialne politike, to je svojega posebnega stanovskega ali razrednega stališča pojedine vrste neposrednih davkov različno obremenjevati. Temu se da od pomoči na ta način, da se vse z zakonom o neposrednih davkih pri nekaterih davkih odkaže večji, pri drugih pa manjši delež že v zakonu samem določenih odstotkov pojedinih samoupravnih enot, kakoršna so občinska, sreska ali občinska samouprava. Preprečiti bi se pa moralo, da bi državna uprava po lastnem preudarku »po potrebi občin« različno določevala ta odstotek, ker potem bi bila samouprava povsem uničena in odvisna od vsakokratne parlamentarne večine. Ne moremo trditi, da bi ravno ta in njeni izvršilni organi v upravi vedno povsem umestno postopali. Preveč bi se vpošteval hipni interes večine v parlamentu in pa vlade, a premalo bi se oziralo na občine z drugo večino. Poleg teh rednih deležev pri državnih neposrednih davkih (pri čemur bi se tudi dohodnina ne smela izvesti), pa bo zaradi kritja večjih stroškov morda treba pobirati še samostalne samoupravne davke in pristojbine, kakor tudi v ožjih v zakonu samem predpisanih mejah odstotkov doklade na državne indirektno davke, ki ne zadenejo produkcije, marveč potrošnje, in na državne takse. Za vsak samostalen davek ali takso, pa bi seveda treba bilo tudi se potrditve po višjih državnih oblasteh v obliki.

Brez temeljite davčne reforme seveda ni mogoče vpeljati tak sistem občinskih financ in moramo za sedaj še računati z obstoječimi dokladi k neposrednim davkom. K neposrednim ali direktnim davkom se seštejejo obča dohodnina in razne donosnine. Dočim naj zadnje obča dohodnina vse dohodke kake osebe, se odmerjajo poedine donosnine po donosnosti posebnih virov za dohodke, kakršni so zemljiška (zemljiški davek ali zemljarina), hiše (hišna razrednina in hišna najmarina), pridobitna podjetja n. pr. trgovska, prometna, obrtna, industrijska in rudarska podjetja in svobodni poklici (pridobitna), plače in mezde javnih in privatnih nameščenec in delavcev (plačarine in podobni davki) in plodnosnost ne ložene glavnice (centnina). Vse sedaj so nekateri izmed teh davkov izvzeti od obremenitve s samoupravnimi dokladi. To velja zlasti za dohodnino in za davek na plačo in penzijo državnih nameščenec. Dalje se tudi ne smejo pobirati samoupravne doklade k raznim takim specialnim direktnim davkom, ki so namenjeni za kritje posebnih, v dotičnih specialnih zakonih navedenih izdatkov, kakor n. pr. vojnika državljanov, ki ne služijo osebno pri vojski ali mornarici, remontno komorska doklada, invalidske doklade, državni pribitki k direktnim davkom zaradi opravljanja poslov, ki jih je preje vsila država samouprava in krija z dokladi k državnim davkom. Z ozirom na kakovost nekaterih direktnih davkov naj bi projektirani novi zakon o direktnih davkih vsaj določil, kateri davki se ne podvržajo samoupravnim davkom in do katere mere je pri ostalih direktnih davkih obremenitev z dokladi za posamezne vrste samoupravnih enot sploh dopustna. Zakon o občinah — naj že sedaj brez ozira na davčno reformo izrecno določa, da so občinske doklade na državne direktne davke.

ke dopustne samo na one državne direktne davke, ki niso izvzete od obremenitve s samoupravnimi dokladi, dalje da se tudi v direktnih občinskih dokladih podvržajo davki doklade nad 100 % sploh ali pa doklade v nejednakih odstotkih na pojedine vrste direktnih davkov dopustne lo s pritrditvijo višjih oblastev, za kar sta primerna zlasti veliki župan kot višje nadzorno oblastvo nad občinami in pa državna finančna uprava v oblasti zaradi vpliva doklad na državne davke.

K posrednim ali indirektnim davkom štejemo poleg carine zlasti trošarine, t. s. davki, ki naj zadenejo potrošnje in jih ali pa pogrešljivih predmetov in so v zvezi z dohodki pač le posredno, namreč v kolikor se da iz obsega potrošnje sklepati na velikost dohodkov. Trošarina se pobira ali pri proizvajanju ali pri uvozu ali pri prodaji na debelo ali pri prodaji na drobno, vendar pa ima vedno namen, da obremeni potrošnika. Iz tega razloga je pač povsem nedopustno, da bi se občinske doklade na državno trošarino pobirale ob proizvajanju ali pri likom kupa ali prodaje na debelo, pobirati bi se smele le pri prodaji na drobno, torej pri prehodu na potrošnika, ter bi se morale vrniti, ako se trošarinski predmet ne potroši v občini, marveč izvaža iz občine.

Ker občina torej ne more pobirati doklad od vseh državnih trošarin — saj se te ne pobirajo vedno ob prehodu na potrošnika — z bog tega mora občina mesto doklad v odstotkih državne trošarine obremeniti potrošnika tudi s samostalnimi občinskimi trošarinami, ki se pobirajo bodisi ob uvozu v občino, bodisi ob prodaji na drobno.

Tudi za doklade na indirektno davke, v kolikor se ti sploh podvržajo samoupravnim in zlasti občinskim dokladi, bi bilo treba potrditve višjih oblastev (velike župana in občinske finančne uprave), kadar bi te doklade presegale 50 % državne trošarine.

Ostale davštine lahko imenujemo takse, ker ne spadajo semkaj a) pristojbine za uradna opravila javnih oblastev in zavodov, za posebne policijske dovolitve, za posebne davjate in podobne povlastice, za razne izpreglede in oprostitve it. d., dalje b) prenosne (davki na prenos imovine in drugih pravic med živimi in ob priliki smrti), potem c) prevoznice (transportni davki, kakor n. pr. davek na vozne karte, na tovarne liste it. d.) razne druge davštine, ki jih pozitivno pravo ne navaja med neposrednimi in posrednimi davki, dasi k njim spadajo.

V načelu je umesten predpis, da sme sicer občina pobirati svoje dosežanje samostalne davštine (trošarine in takse), da pa je za uvedbo novih samostalnih davštin ali za povišanje dosežanj samostalnih davštin potrebna se potrditve po veliki županu in občinski finančni upravi. A izpremenjene prilike tekem časa morda vendar zahtevajo, da si mora občina tudi ob isti višini davštin po potrebi in pr. drugih let vnovič izposlovati višjo potrditev. Morda bi nekatero davštino ne bile več primerno, bi ogrožale narodno gospodarstvo ali obstoječe socialne razmere in bi ne odgovarjale več ostalemu finančnemu sistemu. V teh primerih bi ne kazalo čakati zgolj na uvidenost občinskih odbornikov ali na nov zakonski predpis.

V prihodnjem članku bom opisal poverjeni delokrog občine po novem načrtu.

Mladinski dom na Krku

Društvo Skrb za mladino bo na svojem kupljenem prostoru v Aleksandrovi na otoku Krku zidalo Mladinski dom za revno in bolešno deca. Vsako leto se bo pošiljalo do 200 otrok v ta dom; otroci bodo pod strogim nadzorom uležali vse dobroto našega morja in bodo oskrbovani brezplačno. Društvo ima kupljen v ta namen krasen prostor, ima lasten pomol ter se trudi, da jim preje uresniči svoje načrte. V ta namen so spodaj navedeni že darovali lepe zneske, zakaj se jim društvu najskrajneje zahvaljuje, ostalo javnost pa prosimo da nas podpre, kajti Mladinski dom na morju za našo revno in bolešno deca je prepotreben, ter prosimo javnost, da se ob vsaki priliki spomni našega društva.

Darovali so dosedaj: Knez Auersperg, Kočevje, 2000 Din; Grof Attems Ferd., Slov. Bistrica, 1000 Din; Kostler Oskar, Ortenek, 500 Din; Grof Henkel Donnersmark-Benthen, Prevalje, 400 Din; Kreditni zavod za industrijo v Ljubljani, 300 Din; Reiser Otmaz Zgr. Pelari nad Mariborom 300 Din; Grof Windischgrätz, Slov. Bistrica 250 Din; Grof Ulm Maks, Zavrč pri Ptuj 200 Din; Meščanska korporacija Kamnik 200 Din; Grof Stubenberg Josip, Gornji Cmurek 200 Din; Jakli Andrej, Boštanj 200 Din; Grof Wambold-Umstatt Filip, Hmeljnik 150 Din; Družba pri Bončarju 500 dinarjev.

Najlepša hvala! Društvu pa v posnemanje. — Društvo Skrb za mladino v Ljubljani.

Kaznilnica in poboljševalnica v Begunjah

Zgodovinski grad grofov Lambergarjev. — Amblemi ljubezni — Življenje kaznjencev, njih delo in prehrana.

Pod vodstvom univ. prof. g. dr. M. Dolence je priredil kriminalistični seminar ljubljanske pravne fakultete naučno ekskurzijo v žensko kaznilnico in poboljševalnico v Begunjah.

V najlepšem kraju Slovenije, v neposredni bližini blejskega jezera, med krasnimi zelenimi gorami leži stari dvor grofov Lambergarjev, o katerih govori slovenska narodna pesem. Dvorec je zgrajen v času, ko je prestala nevarnost turskih invazij in je bil zapuščen grad na podnožju gore Begunjske.

Nič ni preostalo od starega pohišva, slik in orozja v tem bivšem grofovskem gnezdu, razen nekoliko vrat, ki so okovana z dragocennimi okovi, nekaj štukatur in barokne kamnite ograje stopnišča.

Dvornadstropno poslopje je služilo sprva za grofovsko rezidenco, kasneje ga je država adoptirala in ga preuredila v žensko kaznilnico in poboljševalnico s prisilno delavnico. Oslaba je v rokav usmiljen.

Vhod v kaznilnico — bivšo staro grofovsko rezidenco — je napravljen na nas. Dvornadstropno poslopje je okrašen namreč z lepo štukaturo in z nekaj freskami, ki so sicer slabe izvedbe, zanimive pa, ker predstavljajo amorčke, loke, puščice it. d. — torej rekvizite beginske ljubezni. Vhod v žensko kaznilnico okrašen z amblemi ljubezni.

Na Binokosti je bilo v kaznilnici 62 kaznjencev iz vseh delov države. Razen kaznjencev se nahajajo v zavodu tudi poboljševalke, ki so popolnoma oddeljene. Samo ena med njimi je mlajša od 18 let; dve sta izomzemci.

Znan je spor med juristi in drugimi strokovnjaki, je li umestno, da sta kaznilnica in poboljševalnica združeni. Večina se danes izreka proti temu, med drugimi tudi juristični profesorji ljubljanske univerze. Vendar ta zadeva ne spada v okvir molega članka.

Kaznilnica je stara zgradba, brez pomembne razdelitve in brez irskega sistema izvrševanja kazni na prostosti; dela bolj vti samostana. V vsaki kaznilnici delavnic se nahaja gotški sobni oltarček, De-

lavnice so maloštevilne in večinoma služijo kaznilniškim potrebam: tkalnica, predilnica, pralnica, likalnica. Razen tega vrt in mala ekonomija. Kaznjence, ki izvršujejo posle izven kaznilnice pri privatnikih, dobijo po 10 Din mezde, njim samim pripade polovica tega zneska. Od dela v kaznilnici dobivajo 15.20 in 30 par dnevno, kar se ravna po izvršenem delu.

Higijena v zavodu je dobra, sražnost vzorna, če tudi je poslopje staro in ni zgrajeno v svrhu, za katero se sedaj uporablja.

Hrana je enostavna: prikuhe, mlečne jedi, kruh 650 gr., enkrat na teden meso — glavno je, da zadostuje. Zrak je v tem kraju tako dober, da bi se lahko ustanovilo na istem mestu zdravilišče.

Vse kaznjence so vedno zaposlene. Vstajajo ob 5. zjutraj, pospravljajo in snajžijo, ob 6. gredo v cerkev, nato jastrik, do 11. pol ure sprehoda po kaznilniškem vrtu, kosilo, zopet delo do 6. pol ure sprehoda, večerja ter nočni počitek. Takšen je tukaj curriculum vitae. Za časa sprehoda je pogovor dovoljen, to je tudi izjema napram drugim kaznilnicam, kjer je razgovor navadno strogo prepovedan.

Kaznjence in prisilne delavke so razdeljene v oddelke po kazni in po obnašanju. Razločujemo jih lahko na prvi pogled po rutah, ki so rjave, bele, rmenne in zelene. Ta razdelitev v oddelke je odločilna za razdelitev dela v kaznilnici in izven nje. Popravilnice so od kaznjence strogo ločene celo v sami cerkvi. Kaznilnica ima svojega lastnega katoliškega duhovnika, pravoslavni duhovnik prihaja parkrat na leto, Solški pač dale ena izmed usmiljenih sester za kaznjence, mlajše od 30 let.

V kaznilnici se izvršujejo le kazni nad 1 letom, ministrstvo pravde pa je poslalo že tudi par kaznjence, ki imajo nižjo kaznen.

Kriminalistični seminar ljub. univerze pod vodstvom g. prof. dr. Metoda Dolence se je trudil, da čim bolj spozna poslovanje in ureditve kazenskih zavodov ter sistem izvršitve kazni v naši državi. Do sedaj je seminar pregledal vse kaznilnice v Sloveniji in lepoplavsko kaznilnico na Hrvaškem. Matija Primus.

Radio

Ista valovna dolžina za več postaj

Cim bolj narašča število oddajnih postaj, tem bolj akutno prihaja vprašanje valovnih dolžin. Danes je skoro ni mogoče postaviti nove oddajne postaje, ne da bi motila kako drugo; na nekaterih mestih so valovi že tako blizu skupaj, da je nemogoče sprejeti dotičnih postaj, ako oddajajo istočasno. V Angliji, Nemčiji, pa tudi v drugih državah se nahaja v vsakem večjem mestu oddajna postaja; več teh postaj je skupaj spojenih potom navadnega telefonskega voda in oddajajo isti program. Ker so postaje enakomerno raztresene po celi državi, je s tem možno sprejemati večjemu krogu poslušalcev z razmeroma enostavnimi aparati.

Da se pa od pomore stiski na valovni skali, bo potrebno nadomestiti vse številne manjše oddajne postaje in postajice s par velikimi, ki bodo s svojo veliko energijo omogočile sprejemanje z ravnotako enostavnimi aparati kot poprej manjše postaje v bližini. Zato bodo na Angleskem v kratkem nadomestili vse dosežanje oddajne postaje s štirimi velikimi. V Nemčiji se tudi že razvija radiofonija v tej smeri. Velik napredek v tem pogledu pa obeta nova iznajdba berlinskega inženjerja Schäfferja, ki je izumil način, kako oddajati več postaj z isto valovno dolžino. Ako se stvar praktično obnese, bo precej valov prostih in se bo tako lahko število oddajnih postaj zopet znatno pomnožilo.

* Oddajna postaja s 60 kw. To največje »broadcasting« oddajno postajo sveta zgrada v Nemčiji blizu mesta Elberfeld. Antena bo postavljena severno od Elberfelda in bo

Prihodnja senzacija bo
Henny Porten
v filmovanem Bettauerjevem romanu
„Mož z brazgotino“
KINO IDEAL

visela na dveh 100 metrov visokih stebrih železne konstrukcije. Glavna oddajna postaja se nahajata v Kölnu in Düsseldorfu, od katerih vodi do oddajnih aparatov kabel. Tudi druga mesta Porenja so zvezana s telefonskimi vodi z oddajno postajo, tako da bodo lahko oddajala svoje prireditve (gledališke predstave, koncerte in podobno) preko te postaje v svet. Postaja je namenjena predvsem za Porurije in Porenje, kjer jo bo mogoče povsod sprejemati z navadnimi detektorskimi aparati. Dosedaj postajali v Dortmundu in Elberfeldu bosta demontirani, nova ogromna elberfeldska postaja pa začne funkcionirati že pred zimo.

* Redno brezžično oddajanje slik preko oceana. Iz Londona poročajo, da je Marconi otvoril s 1. majem redni javni promet brezžičnega pošiljanja slik med Anglijo in Ameriko.

POZOR!
Opozorjamo se, da eden pat
novega s žigom in znamko
(rdečo, modro ali zlato)
„ključ“
traja kakor štirje pari drugih.
Kupite eden par in prepričate
se, — Novega brez žig
„ključ“ so pozarejeni

KOPALIŠČE LIPIK

kopeli, stanovanja v zdraviliščnem hotelu, postrežbo, razsvetljava in zdraviliščno takso stane za čas do glavne sezone 65 - 75 Din za osebo na dan. Vse točnejše informacije daje najkulantneje

117 a

Uprava kopališča Lipik.

J. Suchy:

Ljubljanske slike

V gledališču.

Posebniki teatra so dvojni: privilegirani in nepriviligirani. Prvi so abonementi, drugi pa priložnostni amaterji dotične vzpizoritive ali pa kake nove teaterske zvezde. V prvo kategorijo sodijo med drugimi takozvani »gledališki metaljčki«. So to one ljubljence usode, ki jim je življenjsko naključje prisodilo ali petičnega moža ali pa ljubeznivega kavalirja.

Tem stvaricam božjim je gledališče odsej njih lastne prikupne osebe, ob enem pa tudi ogledalo teaterske soseske. Posest abonmanske izkaznice je prvič znak notranje in zunanje vrednosti p. t. posestnice teatra; drugič kot derivat iz prvega — vzbujanje zavisti; tretjič privilegij za moderne toalete, bučifrizuro, fronsoske parfume, koketne boe in kar je še enakih olesjevalnih sredstev, in četrtič — življenjska šola.

Privilegiranka teatra pride običajno v zadnji minuti v garderobo, kjer je njenemu plašču že odkazano prostor. Malce si pred zrcalom popravi svojo itak že sijajno frizuro, ter se takoj nato, če možno hrupno odpravi na svoj sedež. Prvi trenotek je nekako fascinirana, alji vsaj vede se tako, češ glej spaka, koliko odličnega občinstva in elegancije, potem se pa začne že očesna mimika: pozdravi navzor in navzdol.

nazaj in naprej, na desno, na levo.

Dvorana zatemni, orkester uvertira in stvarica naša se v štadiju vznesenosti široko nasloni, češ pustite me, da uživam to božansko muziko. Vidi pa v temi razločeno, če jo ta ali oni motri, odnosno če je ne motri oni, za kogar se je danes poseben, nališpala.

Pavza. Ploskanje. Ponovno pozdravljanje. Repot se sedejem in evo je izstopil. Tam zunaj na hodniku jo že čaka prijatelj ali prijateljica in sedaj koraka parček za parčkom kot bi hoteli na zunaj dokumentirati svojo z užitkom prepojeno dušo. To vandraje tam po hodniku pa pravzaprav velja zgolj publiki, odnosno toaletam in flirtu. Po saj je povsod tako.

Kakšen revček napram privilegirancem je amater! Skoraj bi se najrajši pogreznil kam, tako te motrijo pogledi privilegirancev, češ kaj pa je tebe treba bilo, ti vsiljivec ti, saj vidiš, da ne sodiš v našo družbo. In če se le-tak nesrečnež med pavzo pojavi celo na hodniku, ga bojkotira vsa pisana družba, če nima morda med privilegiranci protektorja.

Zdi se mi kakor v ekskluzivnih klubih, kjer te trpijo kvečjemu kot gosta. Pa tako je tudi drugje na zemlji, ne samo pri nas.

V kinu.

Ljubljana — la maestosa — ima poleg drugih privlačnosti tudi prvotne kine (ali kina, ne vem kakega spola je), kar tri po številu.

Takoji uvodoma omenim, da počem delati nobene reklame.

Posebniki kinov so habitualni in priložnostni, to se pravi, taki, katerim je dolgčas. Habitualni ali redni posetniki kinov se razvrščajo zopet v historične, dragične, dramatične, humoristične in v — apaske.

Historični filmi a) la recimo »Quo vadis?« so tembolji v čislju, čimboli so redki. Imajo poleg drugega še to posebnost, da so prostori dražji in da predstave dalj časa traja. — Kritično oko kinosemika — da skujem novo besedo — je pri tel predstavah izvanredno senzitivno. Bogneđah, da bi ga igralec na platnu polomil. Brez pando na ga ovreže. Pri teh filmih prisotstvujejo navadno vse uvodoma omenjene kinosemistične branže.

Tragični filmi ugajajo posebej nesrečnim dušam objoega, zlasti pa lepšega spola. Kot blisk se raznese vest, da je film učinkujoč in evo jih prihajajočih, da ima kasirka nad glavo posla. Tragične duše so pri takih priključih v posesti dvojnih robcov, enega za nos, drugega za — solze.

Dramatični prizori so priljubljeni pri onih, ki se šolajo za življenje. Tu se špegalj, kako moraš — flirtati, koketirati, poljubljati, skratka ljubiti. Nepopolnosti so izidi onih dram, kjer se ljubimca nazadnje »fentata«. »Oh, al' ga ni b'lo škoda, kaj?«

Humoristični filmi so lasti onih kinosemističnih tipov, habitualnih namreč

in priložnostnih. Čimvečja neumnost, pa naravno, temvečja radost.

Apaske filme poseča pred vsem mladina. Harry Piel je njen ljubljence. Cim več nasprotnikov prevlada, tem večje je veselje mladih. Kirohot, da cello ploskanje in toččenje s palicami in nogami ob tla so v zvezi s tem filmom. Mladina da duška svojim čustvom. So tudi življenjska šola.

Za mnoge priložnostne kinosemiste pa je oni dvomiljni mrak, odnosno tema v kinu privlačnost, ki jih po možnosti prelevijo celo v habitualne posetnike. Nepriljetno je samo, če se ne pričakovano pretrga film ter zasveti luč, ta sovražnica ljubljencev in poljubčkov. Takih filmov, ki se trgajo, naj najši ne proizvajajo. Imejte usmiljenje s človekom. Pa kam naj tudi greste zaljubljenca, če brije zunaj veter ali če smeš in dežuje. Poleti si zna jo še pomagati, toda po zimi?

Kini ali kina preganjajo tudi dolgčas. In če se me slednji poloti, grem tudi jaz k predstavni in magari, če je apaska. Nepriljetno je samo, če se mi potem o filmu sanja ali pa če me, kakor se mi je pripetilo, v nenavzočnosti na stanovanju poseti pravi apas, ki mi odnese še tisto bore, kar premorem.

Na promenadi.

Če je teater ali kino teoretična šola, se praktično učijo življenja na promenadi. Zakaj Ljubljana ima, kakor se to že spodi in po nabi razuma, promenadne ceste, asfaltirane namreč ter

poškropljene, da se ne praši, in umite, če je nastalo blato. Skratka, te ceste so zgolj za promenado.

Beseda promenada znači počasno stopanje gori in dol po asfaltiranem tlaku, ki preneha, namreč stopicanje, čim ni več asfalta. Ena vrsta gre gori, druga pa dol ali pa narobe.

Pri tej priliki bi predlagal, da naj se na promenadah odpravi pozdravljanje v obliki snemanja klobuka. Zadržaj se mi je pripetilo, da mi je gorečnej, ki je tik mene hodeč pozdravil ono drugo vrsto, s palico sknil klobuk, kar je imelo za posledico, da je za menoj nastala gneča, ki me je skoraj pohlodila. Predlagal bi salutiranje, ali pa še bolje oni fašistovski pozdrav z vzdigom magari leve roke, napram damam pa položitev roke na srce, na svoje namreč.

Na promenadah se kujajo parki, se lovijo oči, se študirajo linije ter kritizirajo pogreške. Sploh pa na promenado hodijo zgolj oni, ki jim ne moreš bogvejak očitati, zakaj hibe se boje luči. Tako je naravno, da tu naletiš le klasične, junionične ali drugačne prikupne forme, take, ki nehotje izzivajo ter se tudi zavedajo, da učinkujejo.

Na promenadah se kaj radi izprehajajo tudi raketi, odnosno njih imetniki. Tudi druge forme sportnega življenja se kažejo in odražajo tod.

Glavni vzgojni princip promeniranja pa je priprava za bodoče stike in stiske.

Pa sai vam je to znano

1